Centrală Regională Hunedoara-Deva

TRĂIASCĂ 23 AUGUST

Proletari din toate țările, uniți-vă !

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIII
SERIA II,
NR. 5678

6 PAGINI
25 BANI

MARȚI
22 AUGUST
1967

ZIUA ELIBERĂRII PATRIEI NOASTRE DE SUB JUGUL FASCIST !

SUB STEAGUL PARTIDULUI

Se împlinesc 23 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist, eveniment de o deosebită importanță istorică în viața patriei noastre. 23 August 1944 este încununarea luptei duse de eroicul nostru popor, secole de-a rîndul, pentru libertate, neatîrnare, suveranitate națională și socială, marcînd începutul unei noi etape de împlinire a speranței și năzuințelor ce au nutrit și întreținut de-a lungul unei zbuciumate istorii, aici, pe pămînturile generoase ale vetrei strămoșești, flacăra vie a demnității și libertății naționale. Ziua aceea de august materializa un simbol de preț, scump tuturor românilor, ea venea de departe, ca flamură larg desfășurată, de luptă, ca idee — stea călăuzitoare, prin secole care au pus la grea încercare poporul român, mîndru de virtuțile sale și hotărît să nu-și precupețească jertfele pentru a-și ocupa în rîndul familiei popoarelor lumii locul cuvenit. Expresia cea mai înaltă a voinței poporului, a idealurilor sale cele mai scumpe, partidul comuniștilor a fost forța care a mobilizat toate energiile patriotice, antifasciste, ducîndu-le la victoria descătușării, cu arma în mînă, în zilele de clocot și de sînge din neuitatul August 1944.

În cei 23 de ani poporul român a înfăptuit transformări profunde în viața economică și în structura socială a țării, a realizat victoria definitivă, la orașe și sate, a socialismului, a creat condiții pentru afirmarea din plin a ființei naționale, pentru dezvoltarea și înflorirea multilaterală a națiunii noastre socialiste. Punînd pe baze științifice programul de construire a socialismului, Partidul Comunist Român, condiționînd politica economică de industrializare socialistă a țării de realitățile concrete de la noi, a pus în centrul eforturilor

Scînteia tineretului

(Continuare în pag. a II-a)

„Toate transformările sociale și marile înfăptuiri realizate în țara noastră sînt rezultatul luptei de veacuri a maselor muncitoare, a celor mai luminați gînditori, revoluționari și patrioți ai țării, sînt rodul eforturilor întregului popor român. Generațiilor de azi, istoria le-a hărăzit fericirea de a vedea înfăptuindu-se visurile și dorințele cele mai cutezătoare ale înaintașilor, lor le-a revenit misiunea de a făuri viitorul de aur al patriei".

NICOLAE CEAUȘESCU

Desen de FLORIN CIUBOTARU

ISTORIA NE ZÎMBEȘTE

de Zaharia Stancu

23 August 1967 ! Trăim, așadar, al douăzeci și treilea August de la eliberare. De douăzeci și trei de ani încheiem în această zi bilanțuri, privind îndărăt, cu mîndrie, la ceea ce am înfăptuit și privim înainte spre ceea ce avem de înfăptuit. Avem mare mulțumire pentru ceea ce, cu înțelepciune și cu trudă, s-a realizat, avem mare încredere în ceea ce viitorul ne deschide în față, în ceea ce viitorul ne cere să realizăm.

În acești douăzeci și trei de ani care s-au scurs de la eliberare și pînă astăzi o dezvoltare deosebit de importantă s-a putut înregistra și în domeniul creației literare. Această apreciere — care nu este numai a noastră — se întemeiază pe rezultate. Rezultatele creației noastre literare sînt dintre cele mai bogate, dintre cele mai variate și mai valoroase. În roman și în poezie, în dramaturgie și în critică au apărut mereu și mereu noi lucrări demne de atenție și multe chiar de admirație, lîngă numele vechilor scriitori s-au așezat cu cinste, an de an, numele unor autori noi, numele scriitorilor tineri. Literatura aceasta, pe care aș numi-o *literatura epocii de construire și de desăvîrșire a socialismului în România* a fost literatura pe care cititorii noștri au așteptat-o cel mai mult, cu o răbdare demnă de stimat și cu o mare încredere. Cînd — după o scurtă trecere de timp de la eliberare — această literatură a apărut, ea a fost primită cu adîncă satisfacție, citită, prețuită și consacrată. Romanele au sărit, în mai puțin de un deceniu, de la tiraje de 2 000—3 000 exemplare, la 20 000—30 000 pentru ca foarte curînd după aceea să depășească, multe dintre ele, suta de mii de exemplare. De la 1 000—2 000 de exemplare, volumul de versuri a trecut, în primă ediție, de 5 000—10 000 exemplare. În ceea ce privește teatrul saltul a fost și mai in-

(Continuare în pag. a IV-a)

FORUL ȘTIINȚEI

Prof. dr. docent Radu Voinea
membru corespondent al Academiei, secretar general al Academiei Republicii Socialiste România

Reflectînd, în aceste luminoase zile ale marii sărbători naționale a poporului român, asupra rolului și locului pe care-l ocupă știința în ansamblul orînduirii noastre socialiste, gîndurile mă poartă spre anii începutului de secol, ani cînd eminenți savanți luptau din greu pentru a asigura cercetării științifice condiții elementare de existență. Se lovea strădania lor, pătrunsă de pasiune, de acel zid de indiferență — atunci cînd nu era de ostilitate fățișă — din partea oficialităților vremii, din partea acelor clase despre care marele Victor Babeș avea să scrie că se caracterizează prin „...deprecierea intelectualilor, asuprirea științei adevărate... înlocuind-o cu pseudo-știință și pseudo-savanți...". Și dacă chiar și din acele vremuri țara noastră a ocupat un loc de frunte în rîndul țărilor care au dăruit omenirii valoroase realizări științifice, aceasta se datorește talentului, pasiunii fără margini și — prea adeseori — sacrificiilor pe care le-au adus în trecut marile noastre personalități științifice.

Ridicînd în fața cercetării științifice sarcini complexe și de răspundere, partidul a pornit de la acea realitate care caracterizează contemporaneitatea definind-o drept perioada celei mai ample revoluții tehnico-științifice care modifică radical condițiile producției materiale și posibilitățile de valorificare a bogățiilor naturale în folosul omului. „A subaprecia, în aceste condiții, rolul științei, a nu depune eforturi susținute pentru stăpînirea marilor ei cuceriri, a nu te strădui să mergi în ritm cu progresul științei secolului nostru înseamnă a te condamna, cu bună știință, la stagnare și înapoiere, cu repercusiuni serioase asupra dezvoltării societății pentru o lungă perioadă de timp" — preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al C.C. al P.C.R., însemnătatea

(Continuare în pag. a V-a)

Inimă-n cîntec

Grigore Hagiu

În August, cînd se-naltă în marea
sărbătoare,
și își slăvește țara întregul ei trecut,
privindu-și viitorul, mai amplu cunoscut,
se află-n punctul cel mai apropiat
de soare.

Își împliniră sfera și merele-n grădină,
semințele-n silozuri au măsurat un ceas
pe care-n cîmpuri vaste, umblînd
fără răgaz,
l-a-nflorat căderea prelungă de lumină.

Ne întîlnim, aceiași, cu propriile gînduri,
oglindă mai fidelă ne este ce-am clădit,
și ne răsfrîngem chipul, în chipuri înmiit,
pe orizontul țării încolonați în rînduri.

Culoarea cea mai vie înalt se-aprinde-n
steaguri,
văzduhul le primește frumos, înnobilat,
și steagurile noastre, bătînd desfășurat,
spre viitorul țării trec primele la praguri.

Adînc își împlinește cuvîntu-n noi partidul,
ne este reazim sigur și țintă numai el,
spirală suitoare din cel mai pur oțel,
din orice unghi ai țării privim mereu zenitul.

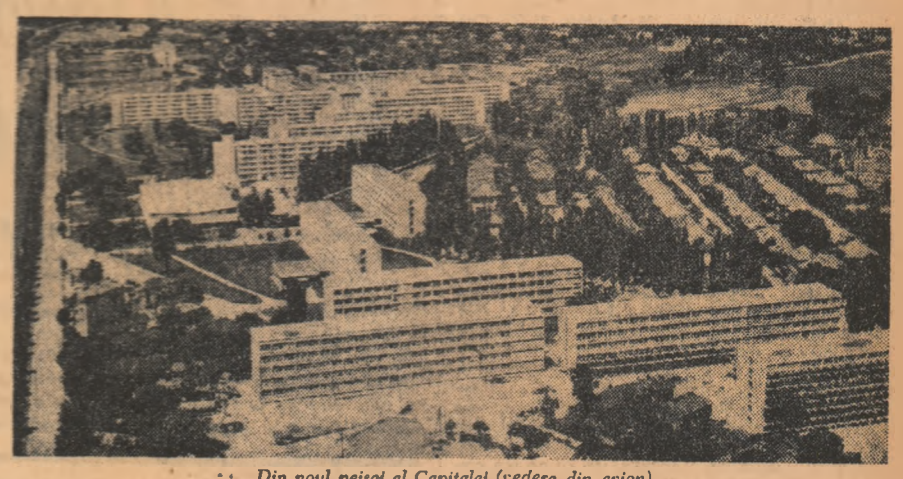

Din noul peisaj al Capitalei (vedere din avion).

DIMENSIUNILE ÎNVĂȚĂTURII

Prof. univ. Gh. Buzdugan
membru corespondent al Academiei, director general în Ministerul Învățămîntului

Noțiunea „a învăța" capătă azi, la noi — și a căpătat de mulți ani, de cînd socialismul și-a pus pecetea pe întreaga noastră viață — semnificații deosebite. A învăța nu mai este un lux, ci o necesitate socială și individuală. Generațiile țării își fac debutul în viață, de la vîrsta la care se cuvine să ții creionul în mînă, pe băncile unui lăcaș de învățămînt.

E un drept și o datorie să înveți, să te formezi pentru ca, devotîndu-te muncii constructive, să-i poți da țării tot ceea ce ea îți cere. Învață aproape un sfert din populația României. Învățătura e una din marile binefaceri ale socialismului. Partidul, constructor al unei Românii socialiste, luînd în mînă destinele poporului, a ridicat învățămîntul — dezvoltarea sa, adîncirea conținutului său — la rangul unei probleme de stat, care, de-a lungul celor două decenii și mai bine, a cunoscut rezolvări din ce în ce mai bune. Școala de toate gradele a căpătat importanța cuvenită unei țări în drum ascendent spre culmile cele mai înalte ale civilizației și progresului.

Nivelul atins de învățămînt și larga lui accesibilitate, renumele unor ramuri ale școlii superioare, dobîndit în țară și peste hotare, ca și al personalităților științifice care s-au consacrat și activității didactice, sînt tot atîtea motive însemnate care certifică mîndria patriotică de a fi slujitori ai învățămîntului românesc.

Efervescența creatoare în care se află întreaga noastră viață social-economică, transmite învățămîntului cerințe și obligații de mare noblețe, dirijează mersul lui. Asigurat materialicește și încadrat cu un personal didactic bine calificat, învățămîntul este în măsură să răspundă acestor

(Continuare în pag. a IV-a)

ÎN PAG. 2

ACELE ZILE DE AUGUST...

INSCRIPȚII PE CHIPUL MEREU TÎNĂR AL PATRIEI

ÎN PAGINA 3

EPISOADE DIN acele zile de august...

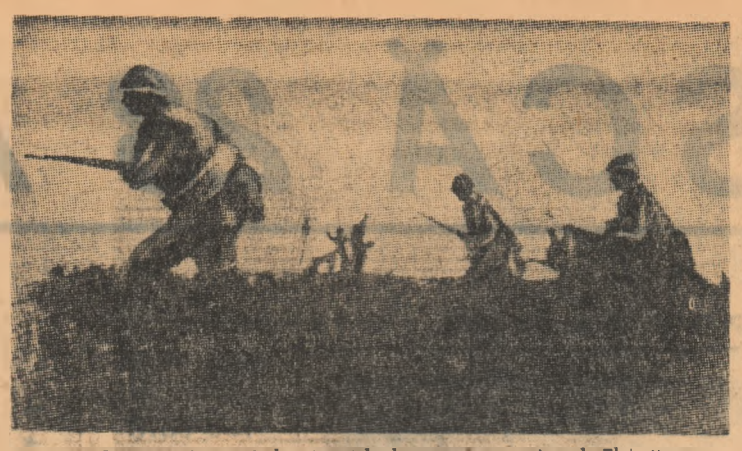

Ostași români atacînd rezistențele dușmane în apropiere de Ploiești

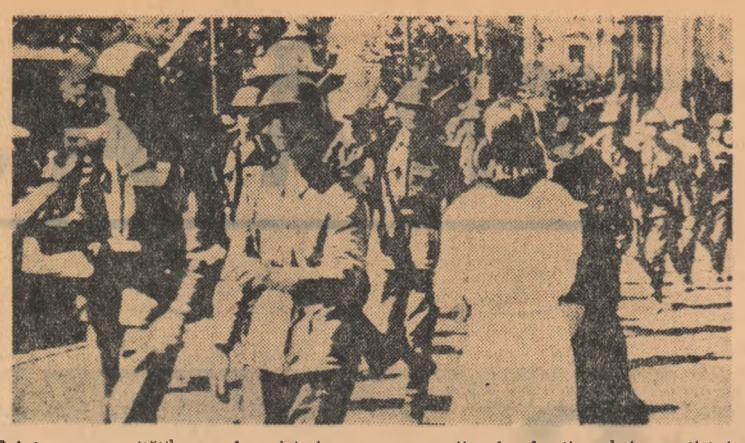

Reîntoarcerea unităților române victorioase care au acționat în timpul insurecției în împrejurimile nordice ale Capitalei

CTUL ISTORIC DE LA 23 AUGUST 1944 a pus temelia de granit a libertății, independenței și suveranității naționale, a deschis calea luminoasă a revoluției popu- a făuririi orînduirii socialiste. Cea mai mare sărbătoare orului român — stea călăuzitoare a voinței naționale, hotar în istoria patriei — vine de departe, din veacuri tătoare de nădejdi, de luptă și aprigă bărbăție. Expre- ipremă a voinței poporului, Partidul Comunist Român forța care a mobilizat, a strîns sub același gînd for- patriotice, antifasciste, ducîndu-le la izbînda eliberării, ită cu arma în mînă în timpul de clocot al lui August

alizînd în mod științific, realist, împrejurările istorico- ce, partidul comunist, călăuzit de o înaltă responsabi- litate pentru soarta țării, a realizat o amplă coaliție de forțe, în fruntea căreia a condus cu succes lupta pentru doborîrea dictaturii militaro-fasciste, eliberarea patriei și trecerea României alături de statele care s-au ridicat împotriva agresiunii fasciste.

Atunci, la sfîrșitul celei de-a doua decade a lunii august, erau coapte toate premisele obiective și subiective pentru a se trece la înfăptuirea cu succes a insurecției acțiunii de eliberare a poporului român de sub jugul fascist.

Condițiile interne erau caracterizate printr-o adîncă criză a regimului antonescian: ostilitatea maselor populare față de hitleriști și dictatura militară atinsese punctul culminant, iar toate pregătirile pentru trecerea la acțiune erau terminate.

Succesele coaliției antihitleriste și, în primul rînd, victoriile armatei sovietice, ofensiva pornită de armata sovietică pe frontul Iași — Chișinău, creau împrejurări externe favorabile.

Operă a maselor largi ale poporului român, insurecția antifascistă, al cărei organizator și insuflețitor a fost Partidul Comunist Român, a început la 23 August 1944. În cele opt zile de lupte, armata română, sprijinită de formațiuni patriotice și populație, au dus lupte la București, Ploiești și în întreaga Vale a Prahovei, la Brașov, Turnu Severin, Orșova, Arad, Călărași, Slobozia și în alte localități și regiuni ale țării. Forțele insurecționale au întreprins acțiuni ofensive neîntrerupte care au crescut continuu în intensitate, pînă la lichidarea trupelor hitleriste din interiorul țării. Forțele insurecționale române au zdrobit trupele hitleriste pe întreg teritoriul de sud, centru și vest al țării, eliberînd Muntenia, Dobrogea, Oltenia, Banatul, sudul Transilvaniei și Crișanei. Între 23 și 31 august, ele au nimicit în lupte peste 5 000 de soldați și ofițeri germani, făcînd prizonieri peste 56 000 hitleriști (ceea ce reprezenta valoarea a 6 divizii) și capturînd însemnate cantități de armament și tehnică de luptă, printre care 438 nave maritime și militare și 222 de avioane.

Acele zile fierbinți s-au înscris cu litere de aur în istoria patriei, în destinul fiecăruia. Acel August, scăldat în flăcările victorioase ale insurecției, e păstrat viu în amintirea întregului popor. Am inmănunchiat în această pagină cîteva episoade povestite de martori și participanți la mărețul eveniment.

LEMEN- TUL IRPRIN- DERE

August 1944. O zi oasă apăsînd Bucu- trist. Pe asfaltul cismele țintuite ale lor hitleriste alune- păsătoare, „stăpînii sînt liniștiți, nu bă- nimic, nu-și presimt atul dezastru.

Au fost completa- buimăciți la izbuc- nsurecției, povesteș- eneralul-colonel în VICTOR DOM- SKI. Retrăiesc și cea după amia- cărcată de aștep- Generalul Sănătescu municase să nu pă- orașul pentru că teptau evenimente aximă importanță. în perioada pregăti- unii de doborîre a rii fasciste mă ata- acelui grup de ge- și ofițeri superiori însușiseră planul ției elaborat de l Comunist Român nau pentru realiza- În primele zile ale ugust fusesem pe li- ntului, la marile u- lin Moldova pentru dacă starea de spi- omandanților era în a răsturnării dicta- sciste. La întoarcere tat că trupele și lanții lor sînt impo- tlerariștilor și a regi- antonescian. În ziua august, am primit a de a merge la , la „Vila Czell", locuia însărcinatul niei cu probleme e- ce, Clodius, și, sub ext oarecare să iau a cu el, cu scopul nda dacă bănuie că pe vreo acțiune îm- regimului de dicta- scistă și a lor. De găsea și generalul , șeful Misiunii Ar- le uscat germane mânia. Discuția s-a încet, ocolind su- „incendiare" des- ația de pe front. tii nu presimțeau aveau încredere în cu, mai credeau sta este stăpîn pe Reîntors la ți, i-am telefo- generalului Sănă- și, telefonul fiin- supravegheat, i-am „Luna doarme a- i peste dealuri și ". Atunci mi s-a a rămîn în oraș. În ilei de 23 August, restarea lui Anto- i a majorității gu- i fascist, am fost de noul guvern -a încredințat func- primar general al ei și de șef al Di- poliției orașului. In- em funcția de pri- Capitalei și pînă la rea în 1940 a dic- fasciste, dar condi- atunci nu se potri- i cele din timpul insurecției. Trebuia asigurată ordinea în oraș, gospodărirea lui în vreme ce forțele insurecționale luptau împotriva hitleriștilor. Rezultatul măsurilor organizatorice și al participării active a populației la acțiunile de repunere în stare de funcționare a rețelei de aprovizionare, pe întreaga rază a orașului aflat cîteva zile sub bombardamentul german, spiritul de înțelegere al întregii populații care s-a încadrat în măsurile luate de autorități, îndeplinind ordinele date — a fost că, numai la 5 zile de la începerea insurecției armate, adică la 28 august, viața a reintrat în normal. Începînd din după amiaza zilei de 28 și în tot cursul zilei de 29 august, populația a făcut o entuziastă primire unităților române care luptaseră pentru lichidarea rezistențelor dușmane din oraș, pentru zdrobirea încercărilor hitleriștilor de a pătrunde în Capitală...

„SÎNTEȚI ARES- TAȚI"!

23 August 1944. Conform planului stabilit de comun acord cu partidul comunist și celelalte forțe antihitleriste la ora 17 se trece la arestarea guvernului antonescian. Maiorul Anton Dumitrescu, însoțit de trei subofițeri — plutonierii Bilă D., Rusu D. și sergentul major Dinu Cojocaru — a intrat în salonul în care regele îi primise în audiență pe Ion Antonescu și Mihai Antonescu, a salutat, s-a îndreptat spre cei doi Antonești și a rostit formula: „Din înalt ordin, sînteți arestați!". Stupefiat, Ion Antonescu s-a întors spre generalul Sănătescu: „Ce-i asta, Sănătescule, vin ca un om cinstit și mă tratați ca pe un bandit!" Protestînd, zbătîndu-se, strigînd celor din anticameră: „Nenorociților, mîine vă spînzur în piață, germanii vin cu forțe noi!", I. Antonescu și M. Antonescu sînt duși, în cele din urmă, în camera de tezaur a Coroanei. În următoarea oră au fost arestați, sub pretextul unui Consiliu de Coroană, și alți membri ai guvernului fascist. Escortele celor doi sînt dezarmate. Totul a decurs într-o perfectă ordine, într-o adîncă liniște, fără ca nimeni să prindă de veste ce se petrece. Singurul lucru neobișnuit pentru un cunoscător a fost doar faptul că la acea oră, la palat, sentinelele erau dublate.

Și tot în acea după amiază, către ora 18,30, șapte comuniști (Nicolae Prosan, Ion Constantinescu, Nicolae Dumitrescu, Vasile Iliescu, Ilie Dinuț, Ion Miroiu și Ion Marghian), din organizațiile de partid de la restaurantele „Cina" și „Consiliul de patronaj", se găseau într-o casă conspirativă a partidului din str. dr. Felix nr. 89 așteptînd vești.

— Ștefan Mladin, comandantul grupei noastre — povestește ILIE DINUȚ — s-a întors de la Comandamentul Central al formațiunilor de luptă patriotice pe la ora 21. Ne-a adus vestea că în curînd grupului nostru îi va fi încredințată o misiune specială. Pentru asta trebuia să mergem la palatul regal și să intrăm înăuntru pe baza consemnului „inginer Ceaușu". Am primit fiecare cîte o banderolă tricoloră cu semnul F.L.P. pe care aveam s-o prindem pe braț, la un semn, în timpul îndeplinirii misiunii. Deplasarea spre palat s-a dovedit a fi o sarcină dificilă. Centrul orașului mișuna de hitleriști și agenți ai poliției românești. Drumul parcurs în grupuri de cîte doi, la o distanță care să ne permită totuși păstrarea legăturii, a urmat traseul dr. Felix, Piața Buzești, Calea Griviței, Calea Victoriei, Piața Palatului. Ajungînd, am fost conduși de grabă în sala de arme unde ne-a întîmpinat tovarășul Emil Bodnaraș (ing. Ceaușu) care s-a interesat de felul în care am făcut drumul, anunțîndu-ne după aceea marea veste a doborîrii dictaturii militare fasciste. Ni s-a comunicat apoi misiunea ce-o aveam de îndeplinit, am primit arme din armele escortelor antonesciene dezarmate și, către ora 24, am luat sub pază pe Ion Antonescu, Mihai Antonescu, C. Pantazi, Piky Vasiliu, M. Elefterescu. În curtea palatului se aflau trei mașini, două autoturisme încadrînd duba cu care se făcea aprovizionarea corpului de gardă regal. În această dubă cu aspect inofensiv am urcat căpeteniile antonesciene încadrate, fiecare, de către un luptător gata de a face față oricăror eventualități. Convoiul a parcurs bulevardul Pache, a ieșit în șoseaua Mihai Bravu, a ajuns în cartierul Vatra Luminoasă oprind în dreptul unei case cu etaj — casă conspirativă a partidului, rezervată special unei astfel de situații. Cu deosebită grijă, în cel mai strict secret, am dus arestații în clădire și i-am repartizat în camere. Ni s-au dat ultimele indicații privind paza arestaților, securitatea clădirii, secretul locului de detențiune de care depindea reușita deplină a acțiunii. Fiecare dintre noi ne-am anunțat familiile în scris — scrisorile le-a dus Ștefan Mladin — că vom lipsi cîteva zile. Am lipsit 11 zile și 12 nopți. Zile și nopți de veghe în pragul ușii celor două camere în care erau arestații, martori ai degringoladei lor morale. În tot timpul detențiunii au căutat, dar fără succes, să ne slăbească vigilența, să ne impresioneze, să ne influențeze și chiar să ne corupă. Uneltirile lor meschine erau departe de planurile și planurile noastre pentru patria care se elibera. Cînd armata hitleristă a trecut la ofensiva de 24 august și bombardea Capitala, am luat măsuri noi pentru întărirea pazei. La cererea noastră, formațiunea a fost întărită cu încă doi oameni. Ajutați și sfătuiți de reprezentantul P.C.R. care ne vizita aproape zilnic, am reușit să ne îndeplinim întocmai sarcina de mare răspundere încredințată. În zina de 28 august, la mirul aparat de radio din casă, am auzit vocea crainicului anunțînd: „Capitala țării este liberă".

Mi-am îndeplinit misiunea de pază pînă la 3 septembrie.

O NOAPTE LUNGĂ ȘI GREA

23 August 1944. Arestarea lui Ion Antonescu și a guvernului său a marcat începutul insurecției naționale antifasciste. Partidul comunist avea formațiunile de luptă patriotice gata să intre în acțiune. Conform planului inițial, unitățile militare erau și ele pregătite de luptă. Între orele 18.30 și 24, unitățile militare și formațiunile de luptă patriotice au luat sub controlul lor toate obiectivele române din Capitală: Președinția Consiliului de Miniștri, Ministerul de Interne, Ministerul de Război, Palatul telefoanelor și altele. Obiectivele hitleriste prevăzute în planul insurecției au fost blocate. La ora 22 s-a difuzat prin radio proclamația regală al cărei text fusese în prealabil pregătit de comun acord cu conducerea Partidului Comunist Român, anunțînd lichidarea dictaturii militare fasciste, încetarea acțiunilor militare împotriva Națiunilor Unite. Proclamația prevedea încorporarea forțelor armate ale țării de forțele coalației antihitleriste pentru eliberarea țării de nord a Transilvaniei, smulsă patriei prin Dictatul de la Viena și redobîndirea independenței naționale a României. La ora 23, o directivă operativă a Marelui stat major român ordona încetarea imediată a ostilităților împotriva armatei sovietice, reorganizarea în Muntenia a marilor unități române din Moldova, în vederea trecerii la eliberarea părții de nord a Transilvaniei. Directiva dădea misiuni de luptă tuturor unităților române din zona interioară pentru zdrobirea trupelor hitleriste. Acțiunea militară trebuia să fie fulgerătoare, în scopul de a exploata surpriza inițială. Surprinși de evenimente în mod uluitor și dezastruos, furia hitleriștilor n-a mai cunoscut margini. Killinger, ministrul Germaniei la București, a amenințat, lovind cu pumnul în masă, că trupele germane vor îneca țara în sînge. Hitler a ordonat în ziua de 24 august bombardarea Bucureștiului și ocuparea lui. Dar deja de la ora 4 dimineața a zilei de 24, unitățile române și formațiunile de luptă patriotice dezlănțuiseră atacul general împotriva obiectivelor hitleriste din Capitală.

„A fost o noapte lungă și grea", își amintește POPA NICOLAE. Locra la telegrafia se funcționa în aripa actualei Case Centrale a Armatei și făcea parte dintr-o formațiune patriotică a cărei sferă de acțiune cuprindea centrul Capitalei cu actualul Bulevard Gheorghe Gheorghiu-Dej, Calea Victoriei cu Teatrul Național și Poșta Centrală, străzile Câmpineanu, Pavel, Ion Vodă, Știrbei Vodă, iar noaptea din 23 spre 24 august a însemnat îndeplinirea a nenumărate sarcini. O noapte lungă și grea, adevărat. Tovarășul Popa Nicolae primise însărcinarea să meargă împreună cu un alt tovarș în stradă lîngă pentru a lipi manifeste ce anunțau arestarea generalilor antonescieni și mobilizarea maselor la luptă. După ce au semnat de îndeplinit numărătoarele, pe la ora 1, bărbații au plecat, grupați cîte patru, cîte trei, în urma unei recomandări pe direcția străzilor Spiridon Popescu și Ministerul de Război, au tăiat firele telefonice care legau Comandamentul german de la hotelul „Grand" și trupele de ocupație germane instalate în localul institutului cosmetic din strada Știrbei Vodă. Spre dimineață, în timp ce se îndreptau spre Comandamentul forțelor de luptă patriotice, cînd au ajuns în dreptul hotelului „Splendid", lîngă „Mănăstirea de pictate", cădeau primele bombe. Avioanele germane în picaj mitraliau străzile.

— Îmi amintesc cu emoție Bucureștiul din acele zile, continuă Popa Nicolae. În diferite puncte ale orașului se desfășurau lupte grele pentru cucerirea obiectivelor hitleriste. Pe străzi treceau grupe de muncitori înarmați care se îndreptau, împreună cu ostașii noștri, spre punctele de rezistență germane. Într-una din zile am întîlnit un grup de muncitori de la fostele uzine „Vulcan" care, alături de o unitate militară, blocaseră hotelul „Ambasador" și dezarmaseră și capturaseră un mare număr de ofițeri hitleriști. Echipa în care eram încadrat eu a participat la dezarmarea și capturarea unui grup de 60 de ofițeri și soldați germani care se barricadaseră în fostul hotel „Britania", în centrul Capitalei.

În aceeași noapte au fost blocate în vederea atacării, obiectivele ocupate de trupele hitleriste din Capitală. misiunea militară germană pentru armata de uscat din localul actualei Academii Militare Generale, misiunea militară germană pentru armata aerului din str. Ilfov nr. 6, comandamentul marinei din Aleea Eliza Filipescu, sediile gestapoului din Aleea Alexandru 33, str. Spiru Haret 11 etc. În zorii zilei de 24 august atacul asupra obiectivelor germane s-a generalizat. Luptele cele mai grele s-au desfășurat la sediul misiunii militare germane pentru armata aerului și la misiunea militară germană pentru armata de uscat. Hitleriștii au încercat să pătrundă în Capitală dinspre Slobozia și Bucea Salonta. Au fost însă respinși după lupte înverșunate de către trupele române instalate la intrările de nord și sud-vest ale Bucureștiului. Pînă în seara zilei de 25 august, trupele hitleriste din interiorul Capitalei au fost nimicite sau capturate, forțele insurecționale stăpînind ferm orașul.

— În timp ce în București se desfășurau luptele împotriva trupelor hitleriste — ne povestește tovarășul Popa Nicolae — ascultam cu emoție la radio comunicatele militare românești despre luptele forțelor insurecționale în întreaga țară. Îmi amintesc cu cîtă bucurie de nedescris am ascultat comunicatul prin care Marele stat major român a anunțat că armata română, sprijinită de populație, a zdrobit ultimele rămășițe ale rezistenței hitleriste din țară. Forțele insurecționale au provocat inamicului grele pierderi: în morți și răniți, au capturat 6 998 de prizonieri, dintre care 7 generali și 538 de ofițeri. Îmi amintesc de imaginile din Capitala acelor zile, cînd șiruri lungi de ofițeri și soldați germani erau escortate de ostașii noștri sau de luptătorii din formațiunile de luptă patriotice, îndreptîndu-le spre cazărmile transformate în lagăre de prizonieri.

Îmi amintesc momentele emoționante cînd populația Bucureștiului a făcut o entuziastă primire unităților române care zdrobiseră grupările fasciste din interiorul și împrejurimile orașului. De o parte și de alta a străzilor erau șiruri nesfîrșite de tineri și vîrstnici, formațiuni de luptă patriotice care acționaseră cot la cot cu ostașii, aclamîndu-i. La mitingurile ce au avut loc cu acest prilej, au luat cuvîntul tovarășii Nicolae Ceaușescu și Gheorghe Apostol, care au adus ostașilor salutul oamenilor muncii. Bucuria Capitalei eliberate se împletea cu bucuria țării întregi. Pînă la 31 august, forțele române lichidaseră rezistențele inamice din partea centrală, sud-estică și sud-vestică a țării și se pregătau să treacă la eliberarea părții de nord a Transilvaniei.

PE VALEA PRAHO- VEI

— În seara zilei de 23 August — ne spune generalul în rezervă CONSTANTIN VASILIU-RĂȘCANU, comandant în acele zile al Corpului 5 teritorial care acționa în Valea Prahovei — mi-am propus, în primul rînd, să separ trupele române de cele hitleriste. Mișcarea era necesară regrupării trupelor în vederea creării dispozitivelor de luptă care să permită atacarea și zdrobirea hitleriștilor. Hitleriștii erau hotărîți să reziste în această regiune pentru a-și asigura sursa de carburanți și lubrifianți; în caz de retragere, ei plănuiseră să arunce în aer întreprinderile și instalațiile petrolifere. De altfel, imediat după declanșarea insurecției, Hitler a cerut ca bazinul petrolifer să fie ținut cu orice preț, indicînd în acest scop o nouă linie a frontului care să permită stăpînirea de către germani a Văii Prahovei. Comandamentul german avea în vedere și faptul că orașul Ploiești era principalul nod de comunicație ce lega Transilvania de Muntenia. Trupele hitleriste aveau totodată posibilitatea să-și coordoneze acțiunile cu cele din zona Capitalei, ceea le-ar fi înlesnit crearea frontului amintit.

Prin acțiuni rapide, energice și surprinzătoare ale ostașilor români, cu sprijinul muncitorilor, s-a reușit ca pînă în dimineața zilei de 24 august, să fie înlăturate din întreprinderi gărzile germane iar în întreaga zonă petrolifera pază să fie asigurată de trupele române și muncitorii înarmați. În ziua de 24 august au fost atacate trupele hitleriste de la Moreni. Concomitent cu luptele de la Moreni s-a trecut la lichidarea rezistențelor hitleriste din orașul Cîmpina și împrejurimi. Lupte grele s-au dat în zilele următoare la Pleașa și Sîngeris. La 25 august, subunități române au silit să depună armele unitățile germane din Breaza, Posada, Scăeni, Ariceștii — Rahtivani, Bucșani, Nedelea, Zamfira, Chițovani, Plopeni, Drăgănești, Corlătești. La 26 august, ostași din Divizia 1 munte au baricadat șoseaua națională între Predeal și Timiș reușind prin acțiuni energice să dezarmeze 800 de hitleriști și să captureze 150 de mașini. Încercările unor formațiuni inamice de a se retrage spre Brașov cu trenul au fost zădărnicite de muncitorii ceferiști din gara Comarnic care, după ce au demontat o porțiune de șină de cale ferată între stațiile Valea Largă și Posada, au dat drumul unei locomotive spre locul respectiv; răsturnîndu-se, locomotiva a barat complet circulația. La 27 august, ostașii Regimentului 32 Dorobanți, împreună cu muncitorii înarmați, au atacat bateria hitleristă antiaeriană din halta Boldești. Inamicul s-a retras spre Vălenii de Munte, dar fiind urmărit în continuare, a fost silit să se predea. Am reușit să cîștigăm bătăliile din zona Moreni-Cîmpina-Bălțoi, să scoatem din luptă toate bateriile antiaeriene fasciste, să respingem unitățile naziste spre pădurea Făulești. Luptele au continuat și în zilele următoare. S-au desfășurat lupte, mergînd de la duelul de artilerie între baterii pînă la luptele la baionetă. La 28 august, unități române s-au apropiat de Ploiești din diferite direcții și au curățit de dușmani majoritatea satelor din jurul orașului, luînd aproape 1 500 de prizonieri. S-a conturat astfel un inel al încercuirii în jurul forțelor inamice ce blocau orașul. La 29 august aproape întreaga Vale a Prahovei fusese eliberată; mai rămăseseră doar cîteva rezistențe hitleriste izolate. În după-amiaza zilei de 29 august, în jurul orei 18,30, Divizia 18 infanterie română și Brigada 6 infanterie moto sovietică, venind de pe frontul din Moldova, au lichidat rezistențele hitleriste de la marginea sud-estică a orașului Ploiești care fusese menținut cu fermitate de trupele române și detașamentele de muncitori înarmați. Eroismul luptătorilor români a dovedit din nou cît de scumpă le-a fost misiunea încredințată, pentru îndeplinirea căreia n-au precupețit nici un efort. Trupele române au nimicit la 30 august și ultimele rezistențe hitleriste. La 31 august, întreaga Vale a Prahovei era curățată de dușmani. În luptele duse, forțele române au luat prizonieri 9 076 militari germani, printre care 117 de ofițeri și 1 131 subofițeri. Au fost capturate 1 300 de autocamioane, numeroase trenuri cu armament, 260 de tunuri de diferite calibre. Naziștii au avut 1 500 de morți și 2 300 de răniți.

CONSTANTIN STOICIU

SUB STEAGUL PARTIDULUI

(Urmare din pag. 1)

constructive ale întregului popor crearea unei puternice industrii grele și, în primul rînd, a construcției de mașini. Ca urmare a politicii de industrializare, harta economică a patriei noastre s-a îmbogățit cu numeroase și importante obiective industriale, peisajul citadin a cunoscut redimensionări substanțiale prin numeroase construcții social-culturale.

Urmînd neabătut politica marxist-leninistă a Partidului Comunist Român întregul popor înfăptuiește cu entuziasm programul dezvoltării economice și sociale a României, expresie pregnantă a politicii științifice a P.C.R. elaborată de istoricul Congres al IX-lea. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, „Congresul al IX-lea a trasat un vast program de înflorire multilaterală a întregii societăți românești, a indicat calea ridicării țării noastre pe o nouă treaptă de dezvoltare, calitativ superioară. Poporul român înfăptuiește cu elan hotărîrile congresului, prevederile planului cincinal. Realizările obținute sînt o mărturie a realismului cincinalului, a faptului că există toate posibilitățile ca obiectivele sale să fie nu numai îndeplinite, ci chiar depășite".

În primele 6 luni ale acestui an planul producției globale industriale a fost realizat în proporție de 102,2 la sută, obținîndu-se peste prevederi o producție în valoare de 2,1 miliarde lei. Față de perioada corespunzătoare a anului trecut, în semestrul I al acestui an s-a înregistrat un ritm de creștere de 13,6 la sută, ritm superior față de cel prevăzut. În agricultură, măsurile privind dezvoltarea bazei tehnico-materiale și perfecționarea formelor de organizare a producției asigură încă de pe acum rezultate rodnice. Plenarele Comitetului Central al partidului, indicațiile date de conducătorii de partid și de stat în cadrul vizitelor de lucru întreprinse în numeroase regiuni ale țării, hotărîrile adoptate cu privire la organizarea științifică a producției și muncii, cu privire la folosirea mai eficientă a timpului de lucru au fost înțelese și urmate pas cu pas de întregul nostru popor, fapt demonstrat de succesele obținute în producție. Creșterea venitului național a permis aplicarea unor măsuri menite să ridice nivelul de trai al poporului nostru. Măsurile adoptate pentru mărirea pensiilor, pentru creșterea salariului mediu și majorarea salariilor mici sînt rodul atît al eforturilor perseverente pe care le face întregul popor dar și o nouă dovadă că nimic nu îi este mai scump partidului nostru decît creșterea continuă a bunăstării și prosperității națiunii române.

Sporirea bunăstării populației, creșterea gradului de civilizație al țării sînt strîns legate de creșterea eficienței economice și sporirea productivității muncii în fiecare sector de activitate.

Oglindă fidelă a eforturilor noastre constructive, de înflorire multilaterală a patriei, politica externă a Republicii Socialiste România, înfățișată în lucrările celei de-a VIII-a Sesiuni a Marii Adunări Naționale, dă glas aspirațiilor profunde ale poporului român care, consacrîndu-și forța și energia uriașei opere creatoare, pașnice, de edificare a noii orînduiri, manifestă în același timp un înalt spirit de responsabilitate pentru cauza socialismului și progresului social în lume, pentru soarta întregii omeniri.

Întărind forța economică și politică a patriei, porporul român își îndeplinește o misiune de răspundere nu numai pentru propriul său viitor, ci și față de cauza celor ce muncesc din întreaga lume, față de cauza păcii și progresului, îndeplinindu-și o importantă obligație internaționalistă. Pornind de la comunitatea țelurilor și aspirațiilor fundamentale, de la interesele comune ale luptei împotriva imperialismului și reacțiunii, elementul central al politicii externe a țării noastre îl constituie prietenia și alianța cu toate țările socialiste. Politica externă profund realistă a țării noastre, pornind de la realitatea obiectivă pe care o prezintă lumea contemporană în care coexistă state cu orînduiri sociale diferite, militează pentru dezvoltarea continuă a relațiilor internaționale, pentru schimbul de valori materiale și spirituale cu toate țările pe baza principiului respectului reciproc și a neamestecului în treburile interne ale altui stat.

Progresele obținute de economia noastră națională, dezvoltarea relațiilor diplomatice, economice și cultural-științifice cu toate statele lumii au contribuit la creșterea prestigiului internațional al țării noastre: amploarea fără precedent a relațiilor internaționale ale țării noastre dovedesc justețea politicii externe promovată de partid și guvern, înscriindu-se, în același timp, ca o recunoaștere a eforturilor constructive ale poporului nostru, a dorinței sale de a dezvolta buna înțelegere, prietenia și colaborarea cu toate popoarele lumii.

În pragul marii sărbători a Eliberării, privind drumul parcurs în cei 23 de ani de poporul nostru sîntem pătrunși de un sentiment de profundă mîndrie patriotică, încrederea nezdruncinată nutrește eforturile cu care fiecare din noi este dator viitorului de aur al patriei. Stăpîni deplini pe destinele noastre, alături de întregul popor, noi, tineretul țării, pășim în cel de-al douăzeci și patrulea an de viață liberă mai uniți ca oricînd în jurul partidului și guvernului, cu hotărîrea nestrămutată de a nu ne precupeți eforturile pentru ridicarea și înflorirea scumpei noastre patrii, Republica Socialistă România.

Am asistat odată, într-o clasă în care învăţătoarea răsărea dreaptă şi frumoasă în faţa elevilor săi, la o primă lecţie de geografie pentru cei mici. Cărţile erau deschise pe pupitre la fila care reprezenta stema cu spice şi sonda şi toate perechile acelea de ochi erau aţintite în direcţia în care arăta dăscăliţa : o hartă mare, cu contururi şi însemne cunoscute — Dunărea, Marea, Carpaţii...

„Care este patria noastră ?", întrebase învăţătoarea şi, deodată, din zeci de glasuri, cu sonorizări de petală fragedă, a pornit, scandat, răspunsul :

— Patria noastră este Republica Socialistă România !

În clipa aceea mi s-a părut că am auzit cel mai impresionant cor vorbit din cîte se pot auzi. Treizeci, — patruzeci de mlădiţe tinere ale acestui pămînt, stăteau faţă în faţă cu imaginea cartografică a meleagurilor pe care s-au născut, şi cu obraji de piersică mîngîiaţi de razele dimineţii, îşi rotunjeau buzele rostind cu o convingere organică, numele patriei.

Ne naştem, într-adevăr, cu chipul patriei în minte, chip pe care ni-l luminăm mereu cunoscîndu-i frumuseţile, oamenii, tradiţiile, bogăţiile, şi imaginea ţării revărsă în noi forţa demnităţii, hotărîrea de a face mereu mai frumoasă, mai respectată imaginea pămînturilor care au aparţinut părinţilor şi părinţilor părinţilor noştri.

Cum arată chipul patriei în aceste zile, de dinaintea celei de a 23-a aniversări a Eliberării sale ? Deschidem agenda şi încercăm să ţesem fir cu fir, din multitudinea faptelor zilei, un fragment de portret cotidian.

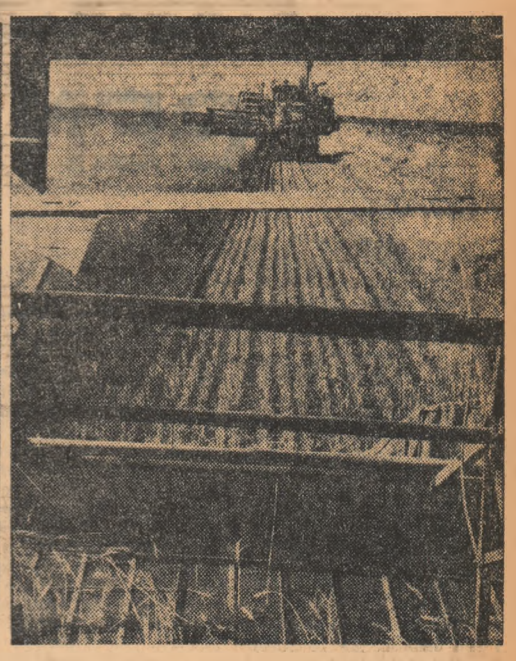

Munca, izbînzile, bucuriile cotidiene... Coordonate ale anilor socialismului în în ţară liberă...

Foto : V. RANGA

CÎNTEC PENTRU SOLDAŢII DE BRONZ

Răsună încă în noi, în inimi, în conştiinţe, pagina de ieri, a sărbătoririi Mărăşeştilor. Am fost acolo, în faţa flacării veşnice, a graniturilor glorificatoare — o sută de mii de oameni, şi frunţile noastre s-au închinat pămîntului care a primit să odihnească în el trupurile eroilor. Cîţi dintre cei aflaţi acolo nu puteau spune — ca mine, ca mulţi alţii : tata l-a dat pe tatăl său preţ libertăţii de azi!

La Mărăşeşti, emoţia noastră a fost însă infinit multiplicată. I-am cunoscut, adunaţi ca pentru o necrezută reînviere a paginii de istorie, pe veterani. Doi dintre ei, foşti camarazi de arme, rămăseseră singurii dintr-o subunitate care în 1917 număra şaizeci de oameni. Restul sînt azi nume între mormintele eroilor, iar cei doi se revedeau după 50 de ani ! S-au dus păşind bătrîneşte — să-şi caute tovarăşii printre ierburi şi flori, şi i-am văzut plîngînd cu bărbăţie.

Indescriptibile prin emoţie au fost şi momentele în care, cu meşteşugul artei, au fost reînviate momentele marii încleştări din vara anului 1917, la care cu decenii în urmă veternii fuseseră nu spectatori, ci oameni din tranşee. Mă aflam între ieşenii de 75—80 de ani, abia întorşi de la o întîlnire cu conducătorii partidului şi guvernului. Bătrînilor aproape nu le venea să creadă că li se făcuse marea cinste de a se întîlni cu tovarăşul Nicolae Ceauşescu, de a-i fi atît de aproape, de a-i strînge mîna.

Cînd a început spectacolul s-a aşternut în rîndul lor o tăcere de apă întinsă. În mijloc, un om la fel de în vîrstă, căruia toţi îi ziceau „domnule colonel", şi-a aşezat mîna la tîmplă şi privea ; se luminau feeric pietrele mauzoleului şi voci grave evocau bătălia, eroismul ostaşilor români.

Au început să bată tunurile..., răpăiau mitralierele... Un fior a alergat peste chipurile veteranilor. Unul dintre ei ne-a prins de mînecă : „Aşa a fost, băieţi, aici... Eram în tranşee...". Peste fumul bătăliei au pornit apoi să se repete Ordinele de zi ale lui 1917 ; erau citaţi eroii Dragalina, Grigorescu, Ecaterina Teodoroiu. Atunci s-a petrecut o întîmplare impresionantă : în momentul cînd se rosteau cuvintele „descoperiţi pentru cinstire", din vechile ordine de zi, l-am văzut pe colonelul care-şi ţinuse mîna la tîmplă ridicîndu-se în picioare şi scoţîndu-şi pălăria ca şi cînd s-ar fi dat acum chemarea, iar odată cu el toţi veteranii. Părea că uitaseră convenţia artei : se credeau în 1917 şi retrăiau aievea momentul, după jumătate de secol. Iar cînd difuzoarele au umplut cîmpul cu versurile cîntecului „Pe-al nostru steag e scris unire", melodia era deja în piepturile lor. Au pornit, veteranii lui 1917, să cînte...

Cîntecul, ca şi lupta lor, este un exemplu de ceea ce înseamnă trecerea sentimentului patriotic din generaţie în generaţie. De la întîii descălecători de ţară, ni se transmite prin norod, prin domni şi voievozi luminaţi, din inimă în inimă, aprins, fiorul de iubire de neam şi de casa noastră.

Să ne gîndim, deci, azi, de 23 August, la soldaţii care ne privesc cu chipurile lor de bronz, la primul soldat al cărui portret s-a turnat în aliajele durabilităţii, marele Decebal, la Ştefan cel pentru popor sfînt ; şi la Mircea, şi la Mihai cel Viteaz, şi, alături de ei, la bărbaţii aceia care-au luptat înfruntînd închisorile şi vitregiile prigoanei şi care, în zilele lui August 1944, au ieşit la luptă cu banderolele patriei pe mîneca salopetelor şi cu arme în mînt. Soldaţii lui 23 August n-au purtat, toţi, uniforma militară ; din statuile de bronz ei ne privesc adesea îmbrăcaţi în haina albastră a zilei de muncă. Braţul şi hotărîrea lor, spiritul de dăruire pentru lumina acestor zile au fost, cu toate acestea, şi mai puternice : fii ai aceluiaşi pămînt ca şi înaintaşii, ei erau — cei mai mulţi — membri ai Partidului Comunist...

Inscripţii pe chipul mereu tînăr al patriei

„Conştient că tot ceea ce realizează prin munca şi eforturile sale fii aceştiei, se răsfrînge nemijlocit asupra vieţii lui de azi şi a vieţii generaţiilor de mîine, întregul nostru popor îşi consacră energia şi puterea de muncă înfăptuirii politicii interne şi externe a partidului – expresie fidelă a intereselor fundamentale, a celor mai profunde aspiraţii de progres şi prosperitate ale întregului popor, o înaltă răspundere ce se asumă faţă de cauza socialismului şi păcii în lume."

NICOLAE CEAUŞESCU

POEME ZILNICE

Există asemenea sentimente copleşitoare. Forţa lor de dominaţie stă în numeroasele legături cu inima fiecărui om. Aprinzînd odată flacăra, se aprind mii de flăcări şi asta face ca temperatura să crească imens, ridicîndu-se la puterea de aspiraţie a unui întreg popor. Chipul diurn al ţării circumscrie însă mii şi mii de alte fapte — de muncă, de viaţă. Majoritatea se topesc în obişnuitul zilelor, al orelor, bilanţurile, generoase, făcîndu-se abia la sfîrşituri de perioade cînd se poate trage linie şi se poate măsura creşterea. Şi totuşi...

PE UN PORTRET cît de cît reprezentativ al României contemporane s-ar cuveni reprezentată toate uriaşa capacitate de creaţie, talentul şi hărnicia acestui popor, osteneala bună cu care porneşte el, dimineaţă de dimineaţă, să populeze fabricile şi uzinele, şcolile şi ogoarele, cumulînd în balanţa cîştigurilor bogăţia trudei sale zilnice.

August 1967. La Galaţi, furnalul de 1 700 m.c. a atins înălţimea de 67 de metri... La Craiova, a pornit în cursă prima locomotivă electrică românească de 5 100 Kw (6956 CP)... La Reşiţa — 7 milioane de economii, prin 50 de inovaţii... La Ploieşti — s-a terminat electrificarea liniei ferate pe porţiunea pînă la Braşov...

Am putea umple pagini cu ştirile de acest fel ale unei singure luni. Firesc ni se pare de aceea şi nostim că satisfacţia muncii se găseşte pe drept răsplătită în acceierea colectivă. În august am sărbătorit zilele a cîţi dintre cele mai diverse profesiuni : a constructorilor, a minerilor şi marinarilor. Pe piepturile celor mai buni s-au prins medaliile de aur care evaluează munca drept calitatea esenţială a omului.

FAPTE SIMPLE, FIREŞTI ? Desigur. Şi totuşi e greu să rămîi neplăcut surprins cînd, acum după cîteva luni de cînd n-ai mai trecut pe drumul ce duce spre Piteşti, te întîlneşti faţă în faţă cu primele hale ale viitoarei fabrici de motoare electrice : aici era pînă de curînd un simplu cîmp gol... Poeme despre om, despre marile lui capacităţi creatoare, inepuizabile prin vremi, îţi vine să scrii văzînd fie şi pe ecranul cinematografic situaţia la zi a lucrărilor pe şantierul hidrocentralei de la Porţile de Fier. Lupta cu fluviul, retragerea tăcută a uriaşului în faţa faciorilor ce-l priveau altădată neputincioşi, depăşeşte deja imaginaţia.

SE APROPIE VICTORIA ANULUI PE OGOARE. După comunicate — cheltuiţi mereu repetate, după învăţăminte trase şi mai bune organizări, rodul cîmpului se aşteaptă cuminte în hambare. Cuţitele secerătoarelor s-au terminat şi taie, nici dinţii treierătoarelor să aleagă tot bobul curat, dar deja ne gîndim şi la alte surse de sporire a productivităţii muncii la sute. La Tg. Mureş, o originală expoziţie („Recunoşti ceea ce C.A.P.") prima de acest fel din ţară, invită la schimb de experienţă.

BUCURIILE ZILNICE intră, în egală măsură, în şirul de culori din care se desenează mozaic viu, chipul cotidian al ţării. Cine poate face socoteala cumpărătorilor care ies încărcaţi din magazine ? Muncind mai bine, cîştigăm mai bine, dar ne gîndim la şi mai bine.

E firesc, deci, să vezi că în mai toate oraşele ţării se discută, zilele acestea, cu aprindere, problema locuinţelor proprietate personală. Se poate oare trece, alcătuind un asemenea portret, peste faptul că... săptămîna trecută, la Timişoara, se opta pentru tipul de bloc cu 8 etaje, cu 24 de garaje auto la demisol, cu rulouri Esslinger la ferestre, cu spaţiu locativ crescut cu 10 la sută ?

BILANŢUL ENTUZIASMULUI îşi intitulează tinerii braşoveni o informare despre succesele obţinute în acţiunile de muncă voluntar-patriotică. Pînă acum ei au efectuat 1 198 000 ore de muncă, executînd lucrări în valoare de 9 202 535 lei. Cuptoarelor şi furnalelor ei au trimis de la începutul anului 22 165 tone metale vechi. Cîteva mii de hectare de păşuni au fost îngrijite, alte cîteva sute plantate. Ştiri asemănătoare pot fi reproduse din toate regiunile. Iar cîmpul de activitate stă deschis, în continuare, pentru toţi tinerii. Se prevede ca, în toamnă numai numărul elevilor care vor participa la acţiunile voluntar-patriotice să depăşească cifra de 17 000.

AU RĂSUNAT TULNICELE în Maramureş : preluînd o iniţiativă valoroasă a organizaţiilor U.T.C. din Vrancea, tinerii de pe plaiurile lui Pintea Viteazul au organizat un festival al cîntecului, portului şi dansului popular la Sîmbra Oilor, la care au participat 40 000 de locuitori. În acelaşi timp la Năruja, în Vrancea, festivalul şi-a continuat tradiţia începută, iar la Tismana şi lîngă Slatina au avut loc alte două festivaluri, organizate de tinerii din Oltenia şi Argeş.

CU AUGUST PE TÎRNAVE, ca în întreaga ţară începe seria nunţilor. Case noi împodobite cu ghirlande, porţi peste care se arcuieşte cununa începutului de nouă viaţă, în familie tînără, vedem acum în toate satele. Să ne oprim să ascultăm cetera, în fruntea alaiului ce trece pragul miresii, care, potrivit cîntecului „E voinică şi frumoasă / Şi harnică la treabă-n casă / Ştie-a ţese, ştie-a coase / Şi-a purta haine frumoase / Meşteră-i la cusătură / Şi la vorbele din gură".

„SE RECONSTRUIEŞTE Hanul Ancuţei" ; „Frumoasele pavilioane ale izvoarelor de la Homorod-Băi" ; „Oaza de la Piatra Neamţ"... Ştiri cu care intrăm în cotidian dar şi în frumuseţea de legendă a peisajului şi poveştilor româneşti. Cea mai mare expoziţie de artă populară românească deschisă vreodată (zilele acestea, sala Dalles) şi cel mai mare număr de turişti, sînt date care, într-un fel, se interferează : omul României contemporane, dornic de călătorii este, în acelaşi timp, dornic de cunoaşterea trecutului, tradiţiilor, de cunoaşterea prezentului.

DAMASC, Zagreb, Viena Plovdiv, Belgrad, Bruxelles, Copenhaga, Köln, Frankfurt, Lyon, Manchester, Moscova, Paris, Palma — cîteva dintre cele 30 de tîrguri internaţionale la care participă în cel de al II-lea semestru al anului produsele româneşti. Maşini, produse de chimie, lemn, produse alimentare, obiecte de artizanat etc. etc. — mărfuri „Made in Romania" oferite şi căutate pe piaţa mondială. Imagini româneşti răsfrînte în ochii altor meridiane.

AR FI nedrept însă de citat aici doar cuvintele de laudă, momentele de bucurie. Din chipul patriei, chip de serioasă meditaţie, face parte în măsură egală permanenta dorinţă de mai bine. Strădania de a învinge greutăţile, de a trece peste piedici, aplecarea spre îmbunătăţirea fiecărei maşini sau spre corectarea lipsurilor fiecărui om, se numără printre calităţile care ne fac cinste. Sînt comunist, îşi spune fiecare, în măsura în care fac efortul de a urca treapta de la bun la mai bun, în măsura în care amendez stagnarea, inerţia, în măsura în care afirm devotamentul prin propriul exemplu. Clipa cînd unul a fost criticat, cînd zice **da** şi se apucă să lucreze mai bine, să trăiască mai civilizat, face parte din punctele care luminează favorabil trăsăturile noastre, ale tuturor.

ÎMPLINIRILE TOATE vin din muncă, din sentimentul responsabilităţii. Educaţi de partid, crescuţi de U.T.C., tinerii păşesc în viaţă continuînd firesc drumul înaintaşilor. Ei ştiu să primească sfatul celui mai în vîrstă, să-şi transforme experienţa în învăţătură. Să ne gîndim cîţi asemenea băieţi şi fete bat, în aceste zile, la porţile întreprinderilor, ale instituţiilor, trec pragul satelor — ca muncitori, ca specialişti de înaltă calificare. Mii dintre ei au cutreierat, în vacanţă, crestele munţilor, s-au aruncat în valurile sănătoase ale mării, au lucrat voluntar pe ogoare ; acum unii se duc la muncă, alţii îşi continuă învăţătura. Pentru sute de mii începe febra dulce a răsfoirii noilor manuale, care consemnează alt pas, spre alte vîrste, spre alte orizonturi.

★

...Sînt, toate aceste „amănunte" şi altele, mii şi mii, sălbe în poemele zilnice, poeme deloc idilice, dar puternic vibrate prin izbînzi de prestigiu, dobîndite, sub conducerea partidului, de poporul care, azi îşi sărbătoreşte libertatea şi despre care poetul Arghezi scria : „Slavă ţie, iubitul meu popor, că ai ştiut să-ţi meriţi lumina întreagă !".

Fotografii : C. CONSTANTIN şi I. VINEA

LEGĂMÎNT

...Eram acolo, sub cerul Mărăşeştilor, cînd Secretarul general al C.C. al P.C.R., tovarăşul Nicolae Ceauşescu, evocînd legendarele lupte ale înaintaşilor, se adresa, nouă, tuturor, cu îndemnul de a face legămînt pentru ducerea mai departe a ceea ce părinţii ne-au lăsat, a ceea ce noi înţine am construit.

Şi poate că nu e prilej mai nimerit decît sărbătoarea libertăţii de azi, să repetăm pentru fiecare inimă a noastră, în parte, acel legămînt solemn. Să facem legămînt de a sluji cu credinţă patria şi să urmăm fără abatere raza de lumină cu care ne deschide drum, partidul...

Pagină realizată de
EUGEN FLORESCU

PERSPECTIVE GENEROASE

Ing. I. Avram

prim-adjunct al ministrului industriei construcțiilor de mașini

Privit retrospectiv de pe platforma realizărilor înregistrate în cei 23 de ani așezați în memoria timpului, actul de la 23 August 1944 rămîne gravat în istoria țării noastre tocmai prin cursul nou dat întregii vieți economice, sociale, cultural - artistice din România.

Actul Eliberării a consemnat începutul climatului favorabil avîntului economic al țării. În anii care s-au scurs, promovînd cu consecvență politica de industrializare socialistă, Partidul Comunist Român a acordat o deosebită atenție dezvoltării industriei grele și, în cadrul acesteia, a industriei constructoare de mașini.

Complexul program de investiții stabilit de conducerea de partid și de stat pentru industria constructoare de mașini a fost orientat cu consecvență spre crearea de întreprinderi moderne, spre reconstruirea, modernizarea și extinderea celor existente. Fondurile de investiții alocate acestei ramuri în perioada 1948—1966 au permis totala ei restructurare.

Condiție a progresului economic al țării, diversificarea și modernizarea industriei constructoare de mașini au fost completate prin creșterea substanțială a volumului producției. S-au creat subramuri distincte de o mare importanță pentru economia națională, care asigură înzestrarea tehnică a celorlalte ramuri. O idee despre progresul înregistrat de construcțiile de mașini din Republica Socialistă România este dată de faptul că în anul 1965 întreprinderile M.I.C.M. au produs în numai două săptămîni, o producție egală cu cea a întregii ramuri din anul 1938.

Realizările încrustate pînă în prezent pe cartea de vizită a industriei noastre constructoare de mașini nu marchează decît o primă porțiune a curbei ascendente pe care a fost propulsată de politica înțeleaptă a Partidului Comunist Român. Ne aflăm în al doilea an al cincinalului, în cadrul căruia Congresul al IX-lea al P.C.R. a fixat jaloane de mare altitudine pentru constructorii de mașini. În perioada 1966—1970 industria construcțiilor de mașini are obligația să asigure cea mai mare parte a investițiilor prevăzute în planul cincinal, precum și acoperirea volumului crescînd de mașini și utilaje ce se cer la export. Producția globală a ramurii va fi la finele anului 1970 de aproape două ori mai mare decît cea obținută în 1965. În aceste condiții, ponderea cu care intercine industria construcțiilor de mașini în producția globală a țării va crește de la 20,9 la sută, în anul 1965, la 23 la sută în anul 1970.

Efortul de a da viață acestor complexe sarcini, de maximă importanță pentru dezvoltarea viitoare a industriei, a economiei noastre, se desfășoară în condițiile în care partidul și guvernul au întreprins alte măsuri pentru a conferi noi valențe de eficiență activității economice. În întreaga țară a fost declanșată acțiunea de organizare științifică a producției, a cărei primă etapă se apropie de sfîrșit dar care marchează doar începutul căutărilor în acest domeniu.

În acest cadru generos și fertil își desfășoară activitatea entuziastă, rodnică lucrătorii din industria construcțiilor de mașini, muncitori, tehnicieni, ingineri tineri și cîrstnici. Epoca reclamă de la toți membrii societății datoria cetățenească să facă mari investiții de energie și inteligență creatoare pentru ca acest cadru propice obținerii unor rezultate semnificative să fie pe deplin valorificat.

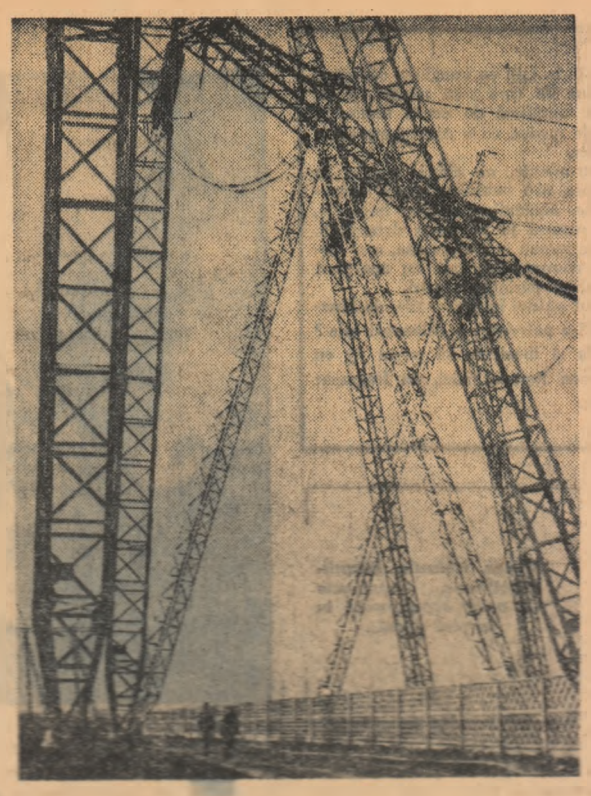

Realizări care cu mîndrie semnăm de pretutindeni, construcțiile noastre prelungesc în spațiu pasul pentru care alergă inaintașii dezrobiți

memoria luminii

Reportaj despre istoria electrificării de RADU COSAȘU

Acum zece ani — memoria are obsesia cifrelor rotunde poate din comoditate — în vara lui '57, tot prin august, coboram de la Poiana Teiului la Bicaz, cu un camion al exploatării forestiere. Se insera. În Ceahlău, Agenția C.E.C. era deschisă, la cinematograf rula „Pe răspunderea mea", la un birt fumega grătarul, porțile grădinilor scîrțîiau în balamale, cînturile fîntînilor coborau în zornăit de lanțuri, trei copii culegeau caise sub un gard, un trunchi de arbore, tăiat proaspăt, căzuse majestuos într-un pîriu. Spre Hangu, din cînd în cînd, ne opreau muncitori și se urcau pe scările cabinei, ținîndu-se cu o mînă de portieră, cu cealaltă ducînd țigara la gură. Eu, lîngă șofer, mă gîndeam că apele viitorului lac vor acoperi teritoriul acesta, lucrurile acestea și le auzeam cum liniștite intrînd în noapte, fîntîni, balamale, caise, toate mă ironizau cu calm, doar prin lumina și existența lor. Am coborît la baraj, am urcat la barăcile inginerilor, i-am găsit pe Cocoș și pe Kamenitzer, am plecat cu ei pe șantier, să supraveghem betonarea: oamenii lucrau în betonul moale, la lumina reflectoarelor, se afundau în beton, adînc, cam pînă la încheietura trupului cu picioarele, uneori mai adînc, pînă la șold, și zmulgerea era anevoioasă. Văzîndu-i cum se mișcă — lent, ciudat, ca într-un film consacrat supremului efort omenesc și rulat cu încetinitorul — memoria, într-unul din jocurile ei de vară, mi-a adus o imagine din anul precedent, din '56, cînd tot aici, la Bicaz, tot prin august, asistasem la curățirea stîncilor pe care urmau să se toarne blocurile barajului. Fiindcă în procesul de aderență stîncă — beton orice impuritate ar fi fost fatală, stînca după dinamitare și înainte de beton trebuia să fie atît de curată încît dac-ai fi șters-o cu o batistă de olandă — după cum se glumea grav pe șantier — batista trebuia să rămînă albă! Erau vreo zece operații manuale care uneau mișcarea cea mai cotidiană cu efortul drăcesc, supraomenesc. Cu acel gust pentru absolut și adjectivul la superlativ, specific unei vîrste pe care nu avem de ce s-o regretăm, scriam pe atunci: „Lucrare unică în țara noastră și rară în istoria construcțiilor de hidrocentrale — va trebui să fie o lumină mare în Moldova pentru a răscumpăra eforturile grele cu care construim hidrocentrala Bistriței".

Dacă în '67 atitea adjective au devenit discutabile, lumina Moldovei e de netăgăduit: cele 13 hidrocentrale de pe Bistrița, cea mare de la Bicaz, plus cele în salbă, mai jos de Tarcău — unde am priponit una din ultimele plute coborîte de sus de la Poiana Teiului, în vara lui '59, însoțind doi bravi plutași, Borțuc și Pantelică — dau un miliard și o sută patruzeci de milioane de kilovați oră, adică producția de energie electrică din '38. Eforturile sînt răscumpărate — și, fără vanitate, e plăcut să constați că rînduri scrise cu zece ani în urmă rezistă, bine betonate. Lumina e mare și va fi și mai mare, lumina e bună și va fi și mai bună — dar ca unul care am vibrat odată cu caișii și fîntînile în așteptarea lacurilor de acumulare, ca reporter care știu ce înseamnă trepidația din cap pînă-n tălpi a unui vibrator înfipt în beton (memoria, fina memorie, nefiind altceva decît un greu și grosolan vibrator în straturile, niciodată închegate ale timpului) mi-e imposibil să mai citesc un rînd din istoria electrificării fără a-l conecta la rețeaua mea electrică de imagini — esențiale și neesențiale, pitorești și fundamentale, oameni și lucruri,ape și strigăte, stînci și tăceri, un concret tenace, sfîdînd abstracțiile și cerînd fiecărui cuvînt greutate, în buna tradiție de constructor. Firește, e posibil să conectez deseori arbitrar, dar întotdeauna sînt stăpînit de viziunea efortului, viziunea celor lucrînd în beton pînă la șold și a stîncii pe care am zărit, în urmă cu 11 ani, picături de sudoare înainte de a fi acoperită cu beton, sudoarea — singura „impuritate", deloc fatală, dimpotrivă, în procesul aderenței beton-stîncă. De aceea cînd, la începutul anului, citesc articolul ministrului energiei electrice anunțînd că în '67 vom avea o creștere de 600 milioane kilowați oră față de nivelul prevăzut în cincinal (cu 3,8 miliarde mai mult față de '66) conectez imediat cu Argeșul, cu galeria de fugă de lîngă Corbeni, acolo, în adîncul pămîntului, unde presiunea uriașă a muntelui îi obliga pe oameni să priească la fiecare bucată de lemn a armăturii, ca adolescenții la Brigitte Bardot. Era o presiune de o sută kilograme pe centimetru pătrat și fiecare lemn era întrebat: „ăsta unde transmite?", „și ăsta?" era ceea de Atlas, cel cu Terra în spate, stînd de vorbă cu proprii săi mușchi, energia se transmitea în lemn, lemnul devenea om, ca-n basme, și auzeai cum muntele pîrîie și lemnul rezistă, ca omul.

Ieșind la „suprafață", la lumina zilei, îndreptîndu-mă spre un bufet din Corbeni — însoțit de un radio jurnal la difusor în care se anunța că nouă hidrocentrală de pe Lotru, cu cei 500 de megawați ai ei va întrece Bicazul și Argeșul luați împreună — urmărit de presiunea muntelui și oamenii care i se opun am văzut altfel lumea: era iarnă, o senin trecu pe lîngă mine și omul din ea îmi spuse pardon, o vacă coborîra pe malul apei și se pleca să bea printre copaci, la gogoșerie geamurile erau aburite și un școlar ieșea cu zahăr pe buze, în fața bufetului trenulețul forestier tropăia ușor ca un căluț vicace, și un afiș anunța pe ușa bufetului marele bal al galeriei de fugă. Toate mi se păreau extrem de fragile, flori care prin mii și mii de galerii de fugă cresc din adînc, de acolo unde muntele presează 100 kg cmp. și oamenii le țineau și pe ele pe umeri — sanie, trenul forestier, balul, cristalele de zahăr — din toate urmînd să se extragă, curînd, prin ceșnica scăpărare, lumina, focul. Așa intram ziarele de la supraveghetorii și pînile radioascultătorilor în presiunea muntelui și kilowații hidrocentralei, ca eșăldată bobul de sudoare în compoziția betonului. Dar, la Corbenii Argeșului, găseai frizeri din Bicaz, la cinematograf, femeia care rupea bărțele pentru „Misterele Pariului" era tot aceea care la chiolul din Dodeni, lîngă Bistrița, neglea să nu intri pe gratis la film — apoi că n-aveam de ce să-mi suspectez imaginația. Nu era gratuită. Nicăieri ca la electrificare, memoria noastră de constructori nu dă imaginației un circuit mai ferm și mai deschis, populînd-l fantasm cu „cărăbuși" și buldozere, cu macaralele și anecdote pînă la profilarea acelor oameni-plute care au coborît de pe Bistrița pe Argeș, și de la Argeș au climbit-o spre Lotru, ingineri ca Gica Cocoș, pe de echipă ca Ojet, sau alții mai departe, pînă la Dunăre, la Porți. Dar o atîta bogăție de viață lucrii sînt clipe pe șantier cînd memoria nu mai știe la ce să conecteze, încurcă „legăturile" și spiritul intre acea acentură colaptoasă — cea mai colaptoasă, zic filozofii — cînd i se pare că trăiește o secundă pe care o mai trăit-o cîndva, dar nu știe unde, cînd, cu cine, întrebîndu-se de-odată, ca și poetul: „unde am mai văzut noaptea asta?"

...Eram de curînd în batardou la Porți, un tren accelerat trecea chiar la marginea excavației de uscat smulsă Dunării, pămînt în care apăruseră primele blocuri de beton. Nu mai văzusem pantier prin care să treacă accelerate la stînga, tavoare și slepuri la dreapta și mi se părea că pun piciorul pe un tărîm nou. Un inginer tînăr îmi explica de 10 minute diferența dintre barajul de aici și cele de la Argeș și Bicaz: apoi îmi cerea stiloul „să-mi arate pe hîrtie", întinse mîna — gestul acela brusc, ingineresc, care dă desparte cuvintele pentru o secțiune din patru linii, mai elocventă, mai sigură decît verbul. Nu aveam stilou; a scos din buzunar un creion gros, albastru, cu vîrf tocit și urmară o linie, două, trei, apoi — bubuituri, explozii, una două, trei... Se dinamita, cerul toate calm, cantera metalică a unei macarale trecea ușor, mîna inginerului trasa nervos explicațiile grafice, aici vom fi în '68 aici în '69, dar îmi era cu neputință — deloc alarmat de explozii, ele încărcînd totuși clipa — să-mi aduc aminte unde am mai trăit explicațiile acestea, în ce batardou am văzut crenionul acesta bont, unde am mai văzut gestul acesta pasionat de a descrie pe o hîrtie o secțiune în vîtor. Într-o clipă am străbătut toate pantierele și mi-a rămas o lumină, o îndelungă lumină — așa cum într-un anurg de vară la Bicaz, după ce am străbătut batardoul cu zece puști de la grădiniță veniți într-o pauză de utilaj să vadă unde lucrează tăticu și cîntînd „Hai la groapa cu furnici, ba-i aici, ba nu-i aici" — mi-a rămas precis, la dreapta, Sadoveanu...

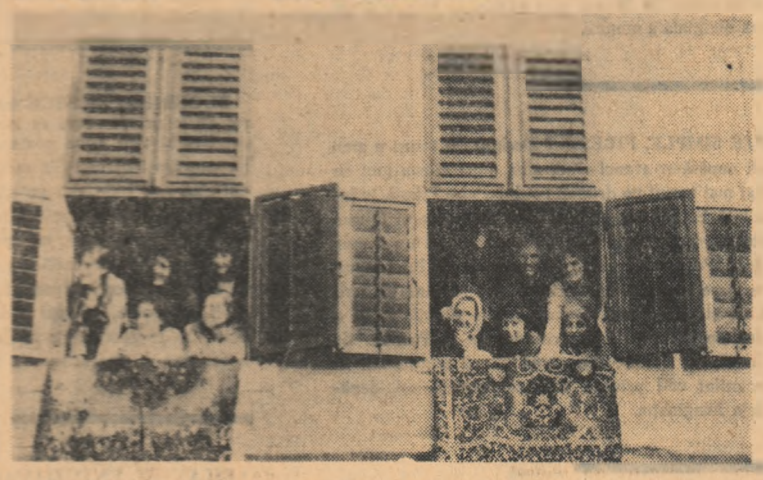

RĂDĂCINILE VEACURILOR

Sütö Andras

Nu voi uita niciodată acea dimineață cînd satul meu natal, cătunul iobagilor de odinioară, a văzut lumina zilei de 23 August 1944. Mi-aduc aminte de gesturi curioase ale oamenilor, de fețele lor, de ecoul strigătelor lor. De bucuria proaspătă a deșteptării într-o nouă zi. Aveam senzația că oamenii nu s-au deșteptat doar, ci se întîlniseră din nou cu natura înconjurătoare și cu realitatea obiectivă care le fusese străină pînă atunci. Drumurile și potecile codrilor le serveau de călăuză ostașilor noștri; armele aruncate de fascști, topoarele și bîtele se supuneau docile poruncilor răsculaților. Călăii lui Antonescu și Horthy fugiseră și sub adăpostul lor plecau și moșierii. Se ducea apa murdară, rămîneau pietrele și cămînul, patria renăscută în foc și sînge.

Stăteam în poartă visînd la planuri mărețe și ascultam răpăitul mitralierelor, bubuitul tunurilor. Ochii mei scrutau în zare căutînd să distingă drumurile ce se vor deschide spre viitor. Va exista oare spațiu și posibilitate pentru a putea munci în slujba artei și a culturii? La această întrebare nerostită a răspuns chemarea zilelor noi. 23 August ne-a alăturat cauzei sale; și, asemenea voluntarilor români ai frontului antifascist, ne-am prezentat și noi, scriitorii tineri maghiari din România — alături de colegii noștri de breaslă români — la luptă pe frontul luptei intelectuale. Astfel creșteau și se lărgeau necontenit posibilitățile de a ne putea justifica cele mai bune capacități ale noastre: revistele literare și culturale, editurile, întreaga revoluție culturală în desfășurare ne solicita tot mai mult. Fiecare nouă victorie a democrației populare, care se consolida tot mai mult în lupta maselor conduse de partid, deschidea mereu noi posibilități pentru afirmarea personalității noastre. Nu existase pînă atunci o altă epocă istorică care să ceară din partea intelectualilor o asemenea activitate intensă. Ca rezultat al politicii înțeleapte a partidului nostru s-a deschis în fața tuturor intelectualilor și creatorilor cinstiți ai patriei adevărata posibilitate de exercitare a profesiunii.

În acest proces o importanță epocală o are cel de al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român. Politica culturală a partidului nostru, tălmăcită de la tribuna Congresului de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, practica care s-a generalizat în toate sectoarele vieții noastre spirituale, constituie dovada certă a felului cum pot fi și cum trebuie administrate valorile culturale și tradițiile unui popor. Ca și în celelalte sectoare ale construcției socialiste, partidul nostru desfășoară și în domeniul culturii o politică marxist-leninistă, de sine stătătoare, determinată de condițiile specifice ale țării. Rezultatele obținute dovedesc că această politică — izvorîtă din interesul cel mai adînc al poporului român — ne conduce într-adevăr spre culmile culturii și civilizației. Calea înfloririi literaturii, artei și științei, a eliberării totale a personalității creatoare nu poate fi alta decît dezvoltarea revoluționară a tradițiilor noastre progresiste, cristalizate de-a lungul secolelor, încadrîndu-se în circuitul intens al vieții spirituale internaționale. Nu există artă fără rădăcini care generează și hrănesc ramurile care se înalță spre culmi. Cultura Republicii Socialiste România poartă o amprentă particulară în complexul culturii universale. Sîntem datori să stabilim, devotați fiind adevărului, că aprecierile aduse patriei noastre în această privință sînt inseparabile de rolul conducător al Partidului, de atmosfera intensă creatoare la care au contribuit substanțial consfătuirile cu intelectualii ținute de către conducerea de partid.

Posibilitățile la care visam acum 23 de ani au crescut, formînd un imens fluviu. Este o senzație plăcută și te umple de bucurie stimulatoare să te convingi mereu de acest fapt.

UMANISM CONCRET

conf. dr. I. Cinca

secretar general Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale

Partidul Comunist a transformat problema ocrotirii sănătății poporului într-o problemă de stat. Grija față de om și nevoile sale — obiectiv central al întregii politici de partid și de stat — s-a materializat, de-a lungul anilor, și prin alocarea unor importante fonduri din bugetul de stat pentru ridicarea continuă a nivelului activității pe tărîmul ocrotirii sănătății publice. Numai în ultimii ani, această alocație bugetară s-a mărit de peste 6 ori, ceea ce a permis — și dă posibilitatea în continuare — să se creeze medicinii o bază tehnico-materială la nivelul celor mai de seamă realizări ale științei și tehnicii contemporane.

Ocrotirea mamei și a copilului reprezintă una dintre componentele de bază ale sănătății publice. Sînt cunoscute suite de recente măsuri luate de conducerea statului pentru ocrotirea sănătății mamelor și copiilor.

În întreprinderi și pe șantiere, precum și pentru tineretul școlar s-au dezvoltat unități sanitare profilate acestui specific. O dezvoltare necunoscută în trecut a luat-o și asistența medicală la sate. Raportînd numărul medicilor la numărul total de locuitori, țara noastră se găsește — în prezent — printre primele țări din lume.

Realizări însemnate s-au înregistrat și în domeniul prevederilor sociale. Asigurarea materială în caz de bătrînețe, de pierdere a capacității de muncă, ca și prevenirea și soluționarea cazurilor de asistență socială — toate aceste probleme și altele asemănătoare au fost rezolvate cu succes la scara întregului stat.

Semnificativ este și faptul că a crescut simțitor în acești ani durata medie de viață. *Față de 42 de ani în 1932, ea se cifrează azi la peste 68 de ani și este în continuă creștere,* ceea ce situează acest indice în rîndul celor mai buni din lume.

Hotărîrile celui de al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român pun în fața celor care lucrează pe tărîmul medico-sanitar sarcini de răspundere, a căror traducere în viață va ridica pe o nouă treaptă activitatea pentru apărarea sănătății poporului.

Cei ce lucrează în domeniul ocrotirii sănătății populației sînt ferm hotărîți să răspundă grijii partidului pentru destinele patriei noastre printr-o intensificare a eforturilor în vederea ridicării la un înalt nivel a asistenței medico-sanitare, să contribuie la promovarea și apărarea sănătății poporului muncitor.

ISTORIA NE ZÎMBEȘTE

(Urmare din pag. 1)

teresant. Dacă în anii dinaintea războiului succesul de casă cel mai mare al unei piese de teatru originale atingea rareori 50—60 de reprezentații, astăzi, asemenea cifre sînt egale cu insuccesul. Sînt foarte numeroase piesele de teatru originale, care, jucate la teatrele din Capitală și provincie, depășesc ușor o sută sau două sute de spectacole și nu ne mirăm de loc cînd unele dintre ele ating sau depășesc jumătatea de mie. Consacrarea literaturii noastre noi au adus-o milioanele și milioanele de cititori. Consacrarea dramaturgiei noastre noi au adus-o, de asemenea, milioanele și milioanele de spectatori. Statisticile reci, exacte, ne arată cu claritate că România socialistă este o țară în care se tipărește multă literatură — din ce în ce mai bine aleasă din tezaurul național și universal — și în care literatura, atît cea română cît și cea străină, se cere și se citește. Cred că astăzi, în țara noastră nu există casă în care să nu se afle măcar cîteva cărți și măcar cîțiva cititori de literatură. Un occidental care a trecut acum un an sau doi prin țara noastră, nota în jurnalul său: „România socialistă este o țară în care toată lumea citește".

Nouă, scriitorilor de astăzi, cititorii noștri ne-au fost de mare ajutor: ei ne-au îndemnat să scriem, ei ne-au inspirat cele mai adeseori temele pe care le-am abordat în cărțile noastre, ei ne-au cumpărat cărțile și ni le-au citit, ei ne-au lăudat, atunci cînd am izbutit și, tot ei, ne-au criticat neizbutirile. În munca literară — ca, de altfel, în oricare alt gen de muncă — creatorul uneori izbutește, alteori, nu, deși și-a dat întreaga osteneală. Pe noi, însă, succesele — chiar cînd sînt mari, nu ne amețesc — și, ceea ce mi se pare și mai important, neizbutirile nu ne deprimă. Culegem din ele forțe noi și privim mai departe, cu încredere.

Ce opere literare valoroase s-au realizat în acești douăzeci și trei de ani cîți au trecut de la eliberare pînă acum? Lista ar putea să fie lungă. Iar treaba aceasta gingașă o poate face bine numai timpul, numai trecerea operei literare prin ani, prin decenii, prin spiritul mai multor generații.

Cred că va fi interesant pentru cititori să mai notez aici că, acum cîteva zile am primit la Uniunea Scriitorilor vizita unui tînăr francez. Convorbirea care a avut loc între noi a fost, după părerea noastră, destul de interesantă. În mijlocul fierbinte al acestei veri, omul (care este un eminent scriitor, și, în același timp, un editor îndrăzneț) n-a venit în România atras de răcoarea Carpaților și nici de soarele țărmului dobrogean, ci de *literatura română de astăzi* — mai clar: *de literatura pe care o scriu astăzi tinerii noștri scriitori* — poeții noștri tineri, prozatorii noștri tineri, dramaturgii noștri tineri, eseiștii și criticii noștri tineri. Cu o infinită răbdare, scriitorul și editorul francez a ascultat zile de-a rîndul sute și sute de versuri și nenumărate pagini de proză în traducere — *a ascultat, a ales, a discutat cu autorii.* Este posibil ca nu după multă vreme materialul reținut să apară la Paris în cadrul unei colecții cu renume. Așadar, publicul de limbă franceză va fi în măsură să cunoască ceva mai bine decît cunoaște astăzi literatura română a anilor aceștia din urmă, literatura scriitorilor noștri tineri, numele scriitorilor nostri tineri... Semnalez faptul acesta, al vizitei îndrăznețului francez la București, pentru că mi se pare a fi nu numai interesant ci și semnificativ. Pînă acum mergeam noi peste hotare, ofeream noi, peste hotare, spre editare, cărțile noastre.

Cititorilor le este, desigur, cunoscut că au trecut granița, și au dus numele și renumele țării noastre pînă departe, scrierile lui Eminescu și ale lui Caragiale, ale lui Ion Slavici și Gala Galaction, ale lui Mihail Sadoveanu și Tudor Arghezi, ale lui Cezar Petrescu, Liviu Rebreanu și George Călinescu. Cîteva dintre cărțile scriitorilor în viață au trecut și ele hotarele și au ajuns și ele, sub ochii multor cititori străini, uneori interesîndu-i, alteori uimindu-i pur și simplu.

În anii din urmă renumele României a crescut mult datorită nu numai marilor pași făcuți înainte în toate domeniile de activitate în țara noastră, ci și înțeleptei politici dusă de statul român. După veacuri și veacuri de suferință și opresiune, iată că *istoria ne zîmbește*, poporul nostru își face cunoscute hărnicia sa, talentele sale, înțelepciunea sa, dorința sa de pace, de prosperitate, de progres. Am fost bucuroși să constatăm că tocmai pe această perioadă de timp numărul scriitorilor tineri care au venit printre noi a crescut. Am fost, de asemenea, bucuroși să constatăm că cei mai mulți dintre ei au adus în literatura noastră talente veritabile, cu surse de inspirație multiple și variate. Literatura noastră tînără de astăzi va deveni, mîine, literatura celor ce vor desăvîrși construcția socialistă, literatura celor ce vor făuri treapta superioară a socialismului — comunismul.

La a 23-a aniversare a eliberării poporului nostru de sub jugul fascist, acestea ni se par a fi — pe plan scriitoricesc — biruințele cele mai prețioase.

În prag de sărbătoare, orașul privește prin ochii ferestrelor...

DIMENSIUNILE INVĂȚĂTURII

(Urmare din pag. 1)

obligații naționale. În cifre și date se însumează de obicei extrem de concludent dinamica dezvoltării școlii de toate gradele.

Ne-am încadrat cu succes în competiția țărilor înaintate ale lumii cu o școală generală obligatorie de 8 ani, cu un număr ridicat de studenți — 70 la 10 000 de locuitori azi, față de 15 studenți la 10 000 de locuitori, cîți erau în anul 1938. Cei aproape patru milioane de tineri care învață sînt cuprinși în școli de diferite nivele, conform aptitudinilor și dorințelor lor de calificare, cu perspectiva neîngrădită de a ținti spre specializările cele mai înalte. Învățămîntul a înscris printre succesele sale existența unei școli profesionale care asigură celor 200 000 de tineri o pregătire consistentă pentru intrarea în producție. Au debutat anul trecut liceele de specialitate, formă de studiu cu tradiție în țara noastră, care asigură elevilor o pregătire de cultură generală paralel cu dobîndirea unei calificări de nivel mediu în domeniul unei profesii. Accesibilitatea largă a învățămîntului de toate gradele devine o realitate în contextul unor condiții materiale cu generozitate puse la îndemîna tinerei generații. Acestea se traduc prin acordarea gratuită, la fiecare 15 septembrie, a manualelor școlare; găzduirea studenților, peste 60 la sută din ei, în cămine; acordarea de burse pe perioada studiilor la tot atîția studenți; îmbogățirea permanentă a zestrei de care trebuie să dispună un învățămînt contemporan modern. În întregimea sa, tabloul învățămîntului nostru convinge că destinele tineretului, viitorul său, sînt înscrise în certitudinile realizării.

Este îndeobște știut că școala — indiferent de gradul ei — este lăcașul cel mai propice activității creatoare, că ea asigură dezvoltarea intelectuală. Pe acest temei, partidul i-a încredințat acesteia îndatorirea de mare răspundere de a se perfecționa continuu, pe fundamentul solidelor tradiții ale învățămîntului românesc, de a căpăta acele investiri de structură, conținut și competență care să o facă în stare să pregătească tineretul pentru progresul viitor al țării. Ne aflăm într-o etapă importantă de studii, care vor sta la baza perfecționării învățămîntului, pentru a da acestuia suplețea necesară să răspundă cu promptitudine comenzilor sociale ale societății. Dezbaterea care se desfășoară în presă în legătură cu studiul elaborat, la îndrumarea partidului și care preconizează dezvoltarea școlii superioare, constituie numai o etapă a preocupărilor existente pentru a ridica învățămîntul la prestigiul ce i se cuvine și ca acesta să răspundă funcției sale sociale. Larga participare la această dezbatere, cu observații și propuneri asupra cărora trebuie să reflectăm, ne arată interesul de care se bucură învățămîntul în rîndul maselor largi și, totodată, obligativitatea de a cumpăni cu meticulozitate toate măsurile care să aducă învățămîntul la nivelul noii problematici științifice, a imensului fond de informație actuală al omenirii. Obiectivul fundamental al perfecționării care se preconizează este pregătirea cadrelor de specialiști, corespunzător cu cerințele pe care le pune introducerea rapidă a realizărilor tehnicii moderne, creșterea complexității economiei și, totodată, ridicarea nivelului de cultură și îmbogățirea vieții spirituale a întregului popor.

VIBRANTA PANORAMĂ A ARTEI POPULARE

La București, la Sala Dalles, s-a deschis de curînd Expoziția celei de a IV-a Bienale a artei populare. Cele mai valoroase exponate, selecționate din lucrările a peste 25 000 de creatori populari, închipuie aici fizionomia artei noastre populare.

Pentru ochiul specialistului, o astfel de expoziție este un prilej de filiații și de verificare a unor ipoteze sau păreri. Omul de pe stradă, cel căruia expoziția i se relevă în ce are mai inedit, este cel care culege un bogat bagaj de impresii.

Cel mai bogat reprezentate sînt țesăturile. Nu numai mulțimea de obiecte cît și coloritul generos dar și fantezia motivelor creează impresia de bogăție. Covoarele și carpetele oltenești în care stilizarea a ajuns la maximum, vîlnicele, cu acel amestec surprinzător și armonios de culori, opregurile și pieptarele din Gorj, alături de costume tradiționale din Romanați (Iași), de celebrele fote din Argeș, de bundițele din Bacău, de clopurile și chimirele maramureșene, minuțios înflorate, de costumele de buciumași din Cluj, sau de pădureni din Hunedoara, alături de catrințele din Lugoj, laibările și șubele înflorate din Banat.

Se impune și prezența ceramicii. Valoarea exponatelor, la care numele satelor în care se confecționează au devenit nume reprezentative artistic, celebre peste hotare și cuprinse în orice catalog de specialitate, atrage numeroși privitori. Iată numai cîteva nume, sonore și pentru urechile unui nespecialist: ceramica de Horezu, de Oboga, vasele de Tansa, ceramica neagră de Poiana, cu formele cele mai diverse și cunoscutele înfloriturii.

Sînt apoi sculpturile în lemn. De la stîlpi, celebrii stîlpi de pridvor din Oltenia, sau de poartă din Maramureș, pînă la migăloasa încrustare a micilor obiecte de lemn. Urmele acestui străvechi meșteșug, (care l-a dat pe Brîncuși) se văd peste tot: de la grațioasa rețea de înfloriturii de pe aripa furcilor de tors, de la dantelăria și risipa de fantezie a motivelor de pe fluiere și tulnice, pînă la crestăturile de pe talerele de lemn.

Icoanele pe sticlă, devenite deja raritați, (dealtfel, în expoziție sînt prezente numai sub formă de copii) încîntă prin grațiozitate și naivitate.

Expoziția cîștigă în inedit prin prezența cîtorva din creatorii de artă populară, nume cunoscute amatorilor români și străini.

Iată-l pe badea Cernat Nicolae din comuna Șugag, raionul Sebeș. Sculpturile sale în lemn, făcută cu migală, pe obiecte mici, sînt adevărate dantelării și gîndul te duce la arabescurile celebre-lor catedrale din Spania sau Franța. Micile bijuterii din lemn minuțios sculptate, trec din mînă în mînă provocînd încîntare. Munca îndelungată, acuratețea execuției se măsoară în luni de zile. Aici totul devine artă sau prilej de artă. Un cauc de lemn, al cărui mîner ca o aripă de pescăruș e o risipă de motive sculpturale. O bită ciobănească din os, fier și lemn la care a lucrat peste 3 luni, provoacă și ea exclamații și admirație. Dar poate cea mai valoroasă creație este un ansamblu de obiecte sculptate, un fel de poartă cu stîlpii laterali, legați între ei de un lanț neîntrerupt din lemn (sculptarea acestui lanț cere o tehnică specială). Lingurile cuprinse între cei doi stîlpi miniaturali (ansamblul se numește „Lingurar") devin pretexte de sculptură în care fantezia se îmbină cu ingeniozitatea.

Omul acesta, care a participat la toate edițiile Bienalei, fiind premiat de fiecare dată, care are clienți la Paris și Londra, mă temeam să nu-și fi pierdut firescult și să-mi răspundă în șabloane confecționate.

„Meșteșugul l-am furat de la ciobani. Am simțit o plăcere mare să cioplesc și am început să încrustez de la vîrsta de 8 ani. Cînd am văzut că ceea ce fac eu place, m-am ocupat numai de asta. M-am bucurat că lucrurile mele plac, am căutat să le fac mai bine și să lucrez altfel decît am învățat de la ciobani. Nu știu dacă am reușit, ceea ce știu e că mulți caută lucrurile mele, vin din țări străine la poarta mea și-mi cer să le vînd diferite obiecte.

Ceea ce lucrez eu este unic în țară, de aceea am căutat să-i învăț și pe alții. Iarna trecută am încercat să învăț pe cei de la Școala generală din Șugag acest meșteșug. Am găsit cîțiva copii cu talent".

Cu meșterul olar Calibaba Constantin am intrat în vorbă mai ușor. Asistasem deja la o discuție în care cineva îi spunea că belgianul care vara trecută îi ceruse cîteva vase, dorește acum să-și orneze un cămin întreg și-l solicită pentru asta cu peste 100 de bucăți.

Meșterul are și roata cu el. Îmi demonstrează meșteșugul și-n vîjîitul roatei care modelează lutul ascult parcă ritmurile istoriei.

Pe *Spiridon Maria*, țesătoarea din Avrig, și pe *Sofronie Dumitru*, cojocar din Drăguș, raionul Făgăraș, i-am găsit într-un ad-hoc schimb de experiență. Își arătau unul altuia tainele meșteșugului. Ambii au învățat arta țesăturii și cojocăritul de la părinții și bunicii lor. Amîndoi sînt laureați ai Bienalelor precedente.

Culeg cîteva impresii de la vizitatori. Geangale Paul — economist: *„Sînt impresionat de expoziție; exponatele sînt foarte interesante, ai în față panorama artei populare cu specificul fiecărei regiuni".*

Avram Dumitru — student: *„Întotdeauna intru într-o expoziție cu un anumit sentiment. Am intrat aici cu sentimentul că voi găsi prilej de meditație și încîntare. Sînt pe deplin satisfăcut".*

În holul expoziției un bărbat cu cîteva vase de ceramică în mînă, pe care le-a cumpărat de la standul de vînzare. După înfățișare e un străin. Cînd află că sînt ziarist, dialogul se leagă imediat și entuziasmul interlocutorului meu suplinește dificultățile de limbă. E un turist în trecere prin țara noastră, Igoale Bisschop, Olanda. *„Fără îndoială expoziția aceasta e foarte interesantă. A fost un prilej pentru mine să văd lucruri inedite, să înțeleg mai bine spiritul poporului dumneavoastră".*

B. SABIN

DEBUT CU LOVITURI DE TEATRU

Fănuș Neagu

Campionatul 50 — vreau să cred că cifra o să fie norocoasă — a debutat fără strălucire, dar cu multe lovituri de teatru, ceea ce nu e chiar așa rău. Și pentru că toată lumea vrea să se schimbe ceva în fotbalul nostru, deschiderea a prilejuit festivități în fiecare oraș unde s-a jucat. E frumos și-i felicităm pe organizatori. Pe cei din provincie, fiindcă în București nu știu cum se face, toate lucrurile astea se petrec la înghesuială. Ce putea să ne placă, nouă celor care ne-am deplasat pe cel mai mare stadion din țară? Șușeaneaua pe care ne-a dăruit-o televiziunea? Așa-zisul spectacol pe care l-a dirijat Ion Besoiu? Totul aducea leit cu circul Kluski și tare mă mir că n-a apărut și omul care călărește urși și înghite săbii. Mulți, foarte mulți spectatori m-au rugat să transmit televiziunii să ne scutească pe viitor de orchestra pusă în poartă (mai lipsea grătarul de mititei) și de fuga Pompiliei Stoian în jurul stîlpilor (juna cîntăreață va fi pretinzînd că acesta e joc de scenă) și de vocalizele lui Luigi Ionescu.

Mare plăcere ne-a făcut la București prezența unei oștiri în pantaloni scurți. Vreo cîteva mii de puștani (în sfîrșit au căpătat intrare liberă) au creat o atmosferă de tras la fit, adică puțin sîbătoarească și puțin șmecheră. S-au zbătut și au strigat și au sperat, iar cînd și-au dat seama că răgușesc de pomană s-au apucat să joace biza.

În timpul ăsta, noi, cei în vîrstă și mai purtați pe la stadioane, am discutat despre apropierea toamnei și diverse treburi familiare, pentru că la focul Progresului și al U.T.A.-ei cu greu te puteai uita. Nu e bine, mi s-a spus, și o știu și eu, să ne pornim cu mustrările de la început, dar vă rog să-mi spuneți ce pot să fac? Trebuie, n-am încotro, să scriu aici că am vizionat un meci mai cenușiu decît cenușa. Progresul a ieșit pe teren ca să ne asigure că nu are nimic de spus. Mersi. Iar cei de la U.T.A. — și ei, ca oamenii plecați la plimbare. Ce-i de făcut, dragii mei, că fotbal ca ăsta avem și-n spatele casei și avem chiar și pe balcoane?! Nu mă voi mira absolut deloc dacă într-o bună duminică voi vedea puștimea de la peluze apucîndu-se de fumat.

Meciul al doilea a însemnat despărțirea de Rapid al multor spectatori. Realul, cel atît de urcat în slăvi, plătește niște păcate pe care n-aș putea să spun că nu le știu. Prefer însă să vorbim altădată despre ele. Acum vreau numai să-l întreb pe antrenorul formației de peste Grant cum se face că toți jucătorii pe care dînsul îi ține pe tușă cînd trec la altă echipă devin golgeteri sau în cel mai rău caz înscriu cîte două goluri Rapidului? Kraus a fost dat Argeșului în schimbul lui Pop. Nu l-am văzut pe noul jucător nici trecut ca rezervă. Dacă Rapidul nu-i va scoate la bătaie pe Neagu, pe Mitroi și pe toți ceilalți tineri, va avea nesfîrșite bătăi de cap. Surprinzătoare a fost pentru noi evoluția piteștenilor, în special a tînărului Jercan care e în stare să bage în sperieți ori ce portar. Acest băiat va fi un nume în fotbalul românesc, cu condiția, bineînțeles, să ocolească cazanele cu prune care au început să clocotească între dulcile podgorii. Blondul Dobrin, spună cine ce-o vrea, rămîne cel mai fin tehnician de la noi. Este singurul om care face minuni cu balonul și de care se feresc și fug toți adversarii. El s-a jucat cu Dumitriu și cu Ionescu, cum a vrut, iar pe Iamaischi, pus să-l păzească, l-a silit să facă cel puțin zece culcări. Dobrin este o bucurie a fotbalului și dac-am avea vreo cinci ca el altfel am discuta în Europa.

Felicitări dinamoviștilor din Bacău și militarilor din Tîrgu Mureș. Încep că cred că mulți se vor întoarce din aceste orașe cu frunțile plecate.

Șut... dar, cum se întîmplă adesea mingea va trece la „cîțica" centimetri peste bară

SPORT • SPORT

„CUPA GLORIA" LA SCRIMĂ

Cele mai tinere floretiste ale cluburilor bucureștene Gloria, SPOB și Viitorul s-au prezentat la startul concursului dotat cu „Cupa Gloria".

Viorica Dumitrescu (Viitorul), o veritabilă speranță dacă ne gîndim la siguranța cu care a evoluat pe planșă și mai ales la... cei 14 ani ai săi, este o merituoasă cîștigătoare. La primul ei concurs tînăra floretistă a întrecut, pe rînd, trăgătoare cu mult mai experimentate, între care și Luminița Popescu (Gloria) sportivă cu categoria I de clasificare. Concursul, bine organizat, este unul din criteriile de selecție pentru participarea la „Cupa speranțelor". Absențele înregistrate la startul acestei competiții (ne gîndim la secțiile cluburilor Steaua, Progresul și S.S.E.), cît și la anonimatul în care s-a desfășurat întrecerea sînt, credem, două aspecte de loc minore pe care federația de specialitate trebuie să le aibă în vedere. Mai ales cînd este vorba de pregătirea schimbului de mîine!

CÎNTECE LA CURTEA DE ARGEȘ

Un cîntec ca o chemare de ape minat de undele Argeșului de la culmile de piatră ale Făgărașului sau, în jos, la Dunărea bătrînă s-a mlădiat ca o mingiiere de mamă pe creștetul de baladă al Mănăstirii Curtea de Argeș. La închiderea festivităților dedicate cinstirii acestui trainic simbol al potențelor artistice creatoare ale neamului nostru, desfășurate timp de o săptămînă în prima cetate de scaun a Țării Românești, cîntecul a răsunat nu ca o manifestare de despărțire ci ca un ospitalier hun-venit. Buciumele au ridicat spre cer glas de pădure și ape și au venit flăcăi și fete, copii și bătrîni pe Argeș în sus, de sus de pe Argeș, și-au revărsat în țara cîtoriei comorile lăsate de părinții părinților lor și păstrate cu respect și pietate în inimile lor: cîntecele și dansurile, neîntrecute ale acestui pămînt românesc. Au răsunat pe această gură de rai vocile limpezi ale corăștilor din Dumnești și Mușetești, trîlurile fluierașilor din Corbi și strunele măiestre ale taraful din Steicinești sau al Doinei Argeșului din Pitești. S-a revărsat ca un ropot de grindină Ungurica adusă pe scenă de dansatorii vîrstnici și copiii din Lucșoara și au scînpărat foc din călciîele lor călușarii din Vîlcele (Drăgănești), Pădureți, Steicinești. Un cîntec puternic și scump tuturor a făcut să răsune munții și o horă a Unirii a cuprins hoț lîngă braț toate formațiile artistice și publicul spectator. Aici, lîngă minunea Argeșului plămădită de un meșter valah și în puterea visului vinjos locuitorii acestui pămînt s-au legat în horă ca într-un jurămînt de a păstra și duce prin veacuri tezaurul de frumos adunat prin truda neamului românesc.

V. RAVESCU

FORUL ȘTIINȚEI

(Urmare din pag. 1)

sporită a cercetării științifice în anii noștri, faptul că, mai mult ca oricînd în trecut, ea este legată de progresul societății în ansamblul ei.

Socialismul a așezat la loc de frunte știința și pe cei care o slujesc. Partidul a făcut din cercetarea științifică o problemă de stat, i-a creat o largă bază materială, a pus fundamentul unor puternice legături între știință și nevoile construcției economice. O astfel de preocupare permanentă a făcut cu putință ca, în anii de după eliberare, concomitent cu lărgirea cercetătorilor în acele domenii în care exista o prețioasă tradiție științifică, să se abordeze noi și moderne direcții de cercetare.

Este greu să epuizezi — fie chiar și numai tematic — aspectele esențiale care ilustrează avîntul pe care l-a cunoscut știința românească în ultimii 23 de ani. Începînd cu matematica, continuînd cu automatica, calculul electronic, fizica nucleară, fizica corpului solid, geofizica, chimia, mecanica sau încheind cu medicina, biologia, agronomia sau științele sociale, știința din țara noastră a cunoscut progrese care i-au creat un adînc prestigiu și peste hotare. Nu întîmplător, profesorii Joseph și Dorothy Needham de la Universitatea din Cambridge, membri ai lui „Royal Society", care au avut prilejul să cunoască la fața locului activitatea cercetătorilor noștri în calitate de oaspeți ai Academiei Republicii Socialiste România, declarau: „...Sîntem profund impresionați de nivelul științei și tehnicii românești... Deosebit de importantă este, după părerea noastră, legătura foarte strînsă care există la dv. între cercetare, activitatea experimentală și cea practică, de aplicații...".

Partidul i-a înarmat pe oamenii de știință din țara noastră cu filozofia marxist-leninistă care a fertilizat întreaga gîndire științifică, i-a deschis perspective nelimitate, un orizont atotcuprinzător. Știința a încetat — în anii noștri — de a mai fi apanajul exclusiv al unui grup restrins de oameni. Ea își aduce contribuția — pe scară mereu crescîndă — la crearea unei mentalități științifice de masă.

Trasînd liniile directoare ale dezvoltării țării noastre în perioada desăvîrșirii construcției socialiste, cel de al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român a trasat sarcini importante cercetării științifice. Prin crearea — un an mai tîrziu — a Consiliului Național al Cercetării Științifice, a fost făurit un for de conducere coordonată a activității științifice care, în scurtul interval de timp care a trecut de la înființarea sa, are ca preocupare de căpetenie intensificarea cercetării și introducerea pe scară largă în producție a cuceririlor științei și tehnicii contemporane, luarea de măsuri pentru concentrarea tuturor mijloacelor materiale și a potențialului științific mai ales spre temele de care depind dezvoltarea ramurilor hotărîtoare ale economiei naționale.

Elaborat în strînsă legătură cu Planul de stat întocmit pe aceeași perioadă, programul unitar al cercetării științifice pentru perioada care ne desparte de 1970 cuprinde acele teme de cercetare legate de soluționarea problemelor de bază ale sporirii producției materiale, de sprijinirea dezvoltării imediate și de perspectivă a ramurilor cheie ale economiei naționale, de impulsionare a întregului progres economic al țării.

Pornind de la marile obiective de viitor ale desăvîrșirii construcției socialiste, partidul a trasat oamenilor de știință sarcina de a-și intensifica activitatea, de a folosi pe scară tot mai largă roadele cercetării în producție, tehnică și economie, de a-și spori contribuția la întreaga viață socială. O preocupare de deosebită însemnătate a științei românești — care se integrează în chip organic în ansamblul obiectivelor științelor contemporane — în lumina sarcinilor trasate de către partid este dezvoltarea, corespunzător cerințelor actuale, a unor domenii de importanță vitală practică și teoretică cum sînt energetica, construcțiile de mașini, electronica, automatica, chimia compușilor macromoleculari, fizica energiilor înalte, biochimia, genetica, biofizica și altele. Dacă acestea sînt obiective ale activității tuturor verigilor cercetării științifice din țara noastră, importantului for academic îi revin — în acest ansamblu — sarcini deosebite.

Din numeroasele preocupări ale activității desfășurate în unitățile de cercetare ale Academiei se desprind — ca avînd un conținut deosebit de actual — cele legate de ridicarea la nivelul cerut de necesitățile economiei noastre a științelor tehnice, de lărgirea contactelor nemijlocite dintre membrii Academiei și cercetătorii cu experiență cu industria, agricultura și celelalte ramuri economice. Prezența din ce în ce mai frecventă a științei în centrele industriei țării — acolo unde se decide în ultimă instanță traducerea în viață a sarcinilor trasate de partid pe tărîm economic — apropierea ei de producție prin participarea devenită regulă a savanților la activitatea din laboratoarele marilor fabrici și uzine, trebuie să devină în cel mai scurt timp o permanență în activitatea celor ce muncesc în institutele academice.

Una dintre sarcinile de răspundere ale științei în general și ale celei desfășurate în activitățile Academiei în special, este contribuția sporită la creșterea tinerei generații de cercetători care va spori în anii următori rîndurile celor ce lucrează pe tărîm științific la 30 000.

For de veche tradiție științifică, Academia se încadrează armonios în efortul creator depus de întregul nostru popor pe calea desăvîrșirii construcției socialiste.

ÎN ZILELE DE SĂRBĂTOARE

PE ESTRADELE BUCUREȘTENE

CARNAVALURI ALE TINERETULUI

În zilele de 23 și 24 august, Casele de cultură ale tineretului găzduiesc tradiționalele carnavaluri. După un concurs de muzică ușoară și populară și programul de momente vesele, oaspeții carnavalului organizat la **Casa de cultură a tineretului din raionul Nicolae Bălcescu** miercuri, începînd cu orele 17, vor dansa și petrece în jurul focului de tabără. Printre oaspeți carnavalului de la **Casa de cultură a tineretului din raionul Grivița Roșie** (joi 24, ora 18) vor putea fi recunoscuți cîntăreții de muzică ușoară Cristian Popescu și Florin Anca. Miercuri ora 18. Anca Agemolu cîntă la carnavalul de la **Casa de cultură a tineretului din raionul 23 August.** Oaspeții **Casei de cultură a tineretului din raionul 16 Februarie** vor putea aplauda la carnavalurile de miercuri și joi o demonstrație de dans modern și parada costumelor. Selecțiuni din programul de circ, recital de saxofon susținut de Bebe Prisada și alte numeroase surprize oferă (miercuri, ora 20 și joi, ora 17) organizatorii carnavalurilor de la **Casa de cultură a tineretului din raionul Tudor Vladimirescu.** Un taraf și formația de chitare electrice „Coral" susțin o parte din programul muzical al carnavalului (joi, ora 19) de la **Casa de cultură a tineretului din raionul 30 Decembrie.**

LA TEATRELE DE VARĂ

În după-amiaza zilei de 23 August, pe scena **Teatrului de vară din Parcul „Herăstrău"** vor evolua soliști ai operetei, taraful Combinatului poligrafic „Casa Scînteii", orchestra de mandoline a Ministerului Minelor și Ansamblul M.A.I. În aceeași zi, „Estrada amatorilor" găzduiește programul unor formații de la Casa de cultură a raionului Nicolae Bălcescu și Întreprinderea poligrafică „13 Decembrie" **La Teatrul de vară „23 August"** vor fi prezentate miercuri seara spectacole susținute de actori ai Teatrului „Constantin Tănase" și Teatrului de comedie, o formație a Ansamblului „Perinița" și artiști amatori din întreprinderile raionului. Tot miercuri, alături de echipa de actori de la Teatrul Muncitoresc C.F.R. — Giulești, pe scena **Teatrului de vară „Nicolae Bălcescu"** apar și artiști amatori de la Uzinele „Grivița Roșie". A doua zi programul va fi susținut de formația de dansuri, corul, orchestra și soliștii Ministerului Căilor Ferate, taraful și orchestra de muzică ușoară de la Casa de cultură a raionului Grivița Roșie.

PE ESTRADA DIN PIAȚA „GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ"

Între orele 17 și 22, în cadrul unui variat program artistic, miercuri și joi își dau concursul actori ai Teatrului „Constantin Nottara", de la Teatrul „Constantin Tănase", o fanfară a M.F.A., Ansamblul „Perinița" și formații de amatori de la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", Întreprinderea „Automatica" etc. După ora 22: dans de masă.

ÎN PARCURI

În cele două zile de sărbătoare numeroase formații de amatori din întreprinderile Capitalei susțin spectacole între orele 18 și 21 pe estradele din Parcul Vitan și Parcul „8 Mai". În Grădina Cișmigiu va cînta o fanfară a M.F.A.

PE ECRANE ÎN AER LIBER

Vor rula filme pe ecranele amenajate în Parcul Obor (orele 20—21), Parcul Copilului (orele 19—21), Parcul Vitan (orele 21,30—22,30).

LA CĂMINELE CULTURALE

Miercuri și joi, la căminele culturale din comunele subordonate orașului București vor susține spectacole formații artistice de amatori.

ÎN PĂDURILE DIN ÎMPREJURIMILE ORAȘULUI

La SNAGOV pot fi aplaudate miercuri și joi, între orele 17 și 19,30: o fanfară a M.F.A., formația de dansuri și orchestra de muzică ușoară a Casei de cultură a tineretului din raionul 30 decembrie, taraful și soliștii de la IPROFIL. În **PĂDUREA PUSTNICUL** cîntă joi după amiază corul Uzinei de pompe, taraful de la I.I.S.-Progresul, orchestra de muzică ușoară a Uzinei de mecanică fină. Formații artistice de la I.P.R.S. Băneasa și Casa de cultură a raionului 1 Mai apar miercuri (orele 16,30—21,30) pe estrada din **PĂDUREA ANDRONACHE.** Tot aici, joi, între orele 17 și 21,30 prezintă spectacole brigada artistică și taraful de la C.I.L.-Pipera, echipa de dansuri a Uzinei Electronica, taraful și soliștii căminului cultural din comuna Tunari. În ziua de 23 august (orele 15—19) și 24 august (orele 10—20) formații artistice de amatori oferă spectacole și la estrada din **PĂDUREA BUDA-ARGEȘ.**

CINEMATOGRAFE

AGONIE ȘI EXTAZ
— film pentru ecran panoramic —
rulează la Patria (orele 12; 15; 18; 21).
CĂLĂTORIE FANTASTICĂ
— cinemascop —
rulează la Republica (orele 9; 11,30; 14; 16,45; 19,15; 21,30). Feroviar (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21). Excelsior (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45).
UN HECTAR DE CER
rulează la Festival (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21).
SĂ-MI FACEȚI UNA CA ASTA
rulează la Luceafărul (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21). Capitol (orele 9; 11,15; 13; 16; 18,30; 21). Modern (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,30).
CUM SĂ FURI UN MILION
rulează la Luceafărul de la 25 August
SPARTACUS
— cinemascop —
(ambele serii)
rulează la București (orele 9; 12,45; 16,30; 20,15).
CANALIILE
rulează la Victoria (orele 9,30; 11,45; 14; 16,30; 19; 21,15). Aurora (orele 8,30; 10,45; 13; 15,30; 18; 20,15). Arta (orele 15,30; 18; 20,30).
PRINTRE VULTURI
— cinemascop —
rulează la Lumina (orele 9,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 20,45). Giulești (orele 15,30; 18; 20,30).
VIAȚĂ LA CASTEL
rulează la Union (orele 15,30; 18; 20,30).
ORAȘUL MEȘTERILOR
rulează la Doina (orele 11,30; 13,45; 16; 18,30; 21).
PROGRAM PENTRU COPII
dimineața Doina (orele 9).
CIOCÎRLIA
rulează la Înfrățirea între popoare (orele 14).
FANFAN LA TULIPPE
(orele 16; 18,15; 20,30).
COMPARTIMENTUL UCIGAȘILOR
— cinemascop —
rulează la Dacia (orele 8,30—21 în continuare). Ferentari (orele 15,30; 18; 20,30 pînă la 24 august.
De la 25 august:
LADY MACKBETH ÎN SIBERIA
— cinemascop —
(orele 15,30 18; 20,30).
HIPERBOLOIDUL INGINERULUI GARIN
rulează la Buzești (orele 15,30).
CĂSĂTORIE ÎN STIL ITALIAN
(orele 18).
MAIORUL ȘI MOARTEA
— cinemascop —
rulează la Cringași (orele 15,30; 18; 20,30).
De la 25 august:
BANDA DE LAȘI
— cinemascop —
(orele 15,30; 18; 20,30).
MARELE RESTAURANT
— cinemascop —
rulează la Bucegi (orele 16; 19). Gloria (orele 8,30; 11,30; 14; 17; 20).
DON GABRIEL
— cinemascop —
rulează la Flacăra (orele 15,30; 18; 20,30).
DOCTOR PRATORIUS
— cinemascop —
rulează la Unirea (orele 16; 18,15).
ROBII
rulează la Vitan (orele 15,30; 18).
COMISARUL X
— cinemascop —
rulează la Miorița (orele 15,30; 18; 20,30). Floreasca (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45).
PESCARUL DIN LOUISIANA
rulează la Popular (orele 10; 15,30; 18; 20,30).
PENTRU UN PUMN DE DOLARI
rulează la Munca (orele 15,30; 17,45; 20).
CĂUTĂTORII DE AUR DIN ARKANSAS
— cinemascop —
rulează la Griviță (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45), Tomis (orele 9; 11,30; 14; 16,30; 19), Volga (orele 9,30; 11,45; 15,30; 18; 20,30), Moșilor (orele 15; 17,45).
DRAGOSTEA MEA
rulează la Cotroceni (orele 15,30; 18; 20,30).
ȘAPTE BĂIEȚI ȘI O ȘTRENGĂRIȚĂ
— cinemascop —
rulează la Cosmos (orele 15,30; 18; 20,30).
De la 25 august:
COMPARTIMENTUL UCIGAȘILOR
— cinemascop —
(orele 15,30; 18; 20,30).
LADY MACKBETH ÎN SIBERIA
— cinemascop —
rulează la Viitorul (orele 15,30; 18; 20,30).
De la 25 august:
ȘAPTE BĂIEȚI ȘI O ȘTRENGĂRIȚĂ
— cinemascop —
(orele 15,30; 18; 20,30).
RELAXEAZĂ-TE, DRAGĂ!
rulează la Colentina (orele 16; 18,15).
PANTERA NEAGRĂ
— cinemascop —
rulează la Melodia (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21). Flamura (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30).
OMUL PE CARE-L IUBESC
rulează la Rahova (orele 15,30; 18).
CHEMAȚI-L PE MARTIN
rulează la Progresul (orele 20,15).
ASTA-I TOT CE S-A ÎNTÎMPLAT
(orele 15,30; 18).
ZODIA FECIOAREI
— cinemascop —
rulează la Lira (orele 15,30; 18).
FRENCH-CANCAN
rulează la Drumul sării (orele 15; 17,30; 20).
FIUL CĂPITANULUI BLOOD
rulează la Pacea (orele 15,45; 18; 20,15).
De la 25 august:
COMPARTIMENTUL UCIGAȘILOR
(orele 15,45; 18; 20,15).
PERETELE VRĂJITOARELOR
rulează sîmbăta și duminica la Clubul Uzinelor „Republica".
VULCANUL INTERZIS, ORIZONT ȘTIINȚIFIC 7
rulează la Timpuri noi (orele 9—18 în continuare).
VIZITA CONDUCĂTORILOR DE PARTID ȘI DE STAT ÎN REGIUNEA BUCUREȘTI — PORȚILE DE FIER — ALUMINIUL — PUTNA 500

TELEVIZIUNE

MARȚI 22 AUGUST

18,00 „Impliniri"; 18,30 Emisiune pentru copii: „Poze din cartea de botanică"; 18,45 „Fata și soarele". Basm coregrafic; 19,05 Pentru tineret: „Drumuri și oameni", Film despre viața și munca tineretului; 19,30 Telejurnalul de seară; 19,50 Buletinul meteorologic; Publicitate; 20,00 Reportaj T.V. „Pasărea măiastră"; 20,30 Desene animate; 20,40 Seară de teatru: Vara imposibilei iubiri, de Dumitru Radu Popescu, în interpretarea Teatrului de stat din Brăila; 22,10 „La hora satului" — program de muzică populară românească; 22,40 Telejurnalul de noapte.

MIERCURI 23 AUGUST

8,00 Transmisiune de la Parada militară și demonstrația oamenilor muncii din Capitală cu prilejul zilei de 23 August. Reportaje în direct din Cluj și Iași; 19,00 Emisiune pentru copii: „Ilustrate de vacanță"; 19,45 Telejurnalul de seară; 20,15 „Ce frumoși sînt anii mei"; muzică poulară românească. 20,45 „Flori țării" — omagiu liric; 21,00 „Portativ muzical, între munte și mare"; 22,00 „Triptic de artă populară". 22,10 „Varietăți, varietăți"; 22,50 Telejurnalul de noapte.

JOI 24 AUGUST

18,30 Pentru copii: „D-ale vacanței" — emisiune muzical-distractivă; 19,05 Pentru tineret: Cronică estivală studențească; 19,30 Telejurnalul de seară; 20,00 Varietăți și jocuri distractive; 22,30 Recital Juliette Greco și Charles Trenet; 23,00 Telejurnalul de enoapte.

ZILNIC ● Ştiri însemnări comentarii ● Ştiri însemnări comentarii ● Ştiri însemnări

DE PESTE HOTARE

MANIFESTĂRI CONSACRATE ZILEI DE 23 AUGUST

VARŞOVIA 21 (Agerpres). — Corespondentul Agerpres, I. Dumitraşcu, transmite: La Varşovia a avut loc duminică deschiderea „Zilelor culturii româneşti", organizate în cinstea zilei de 23 August. Cu acest prilej, în frumosul parc varşovian Bielany, ansamblul „Perinița" a dat un spectacol mult aplaudat de numerosul public. Tot aici a avut loc o seară consacrată României în cursul căreia scriitorul Przemyslaw Burcher, a cărui carte despre România se află sub tipar, a împărtăşit celor prezenți impresii culese din țara noastră.

Programul a fost completat de un concurs despre România şi de prezentarea filmului „Vacanță la mare". Au fost expuse totodată standuri de cărți şi fotografii.

Au fost de față membri al Ambasadei Republicii Socialiste România în R. P. Polonă.

PHENIAN 21 (Agerpres). — Cu prilejul zilei de 23 August la uzina siderurgică din Kansun (R.P.D. Coreeană) a avut loc o adunare festivă. Au fost de față Nicolae Popa, ambasadorul Republicii Socialiste România în R.P.D. Coreeană şi membri ai ambasadei. În numele colectivului de muncitori al uzinei, directorul Kim Don Iun a transmis un salut frățesc poporului român cu prilejul sărbătorii sale naționale. El a exprimat, totodată dorința poporului coreean de a dezvolta în continuare relațiile de prietenie şi colaborare cu poporul român.

A luat apoi cuvîntul ambasadorul Nicolae Popa care a vorbit despre semnificația zilei de 23 August, precum şi despre sucesele obținute în ultimii ani de poporul român în construcția socialistă a țării.

LONDRA. — Corespondentul Agerpres L. Rodescu transmite: Cu prilejul zilei de 23 August, Asociația de prietenie Anglia-România a organizat simbătă la Londra o seară închinată României, la care au luat parte numeroşi membri ai asociației. Harry Francis, vicepreşedinte al asociației, şi Vasile Pungan, ambasadorul Republicii Socialiste România în Marea Britanie, au rostit scurte cuvîntări. În cadrul programului, o orchestră folclorică a interpretat cîntece populare româneşti.

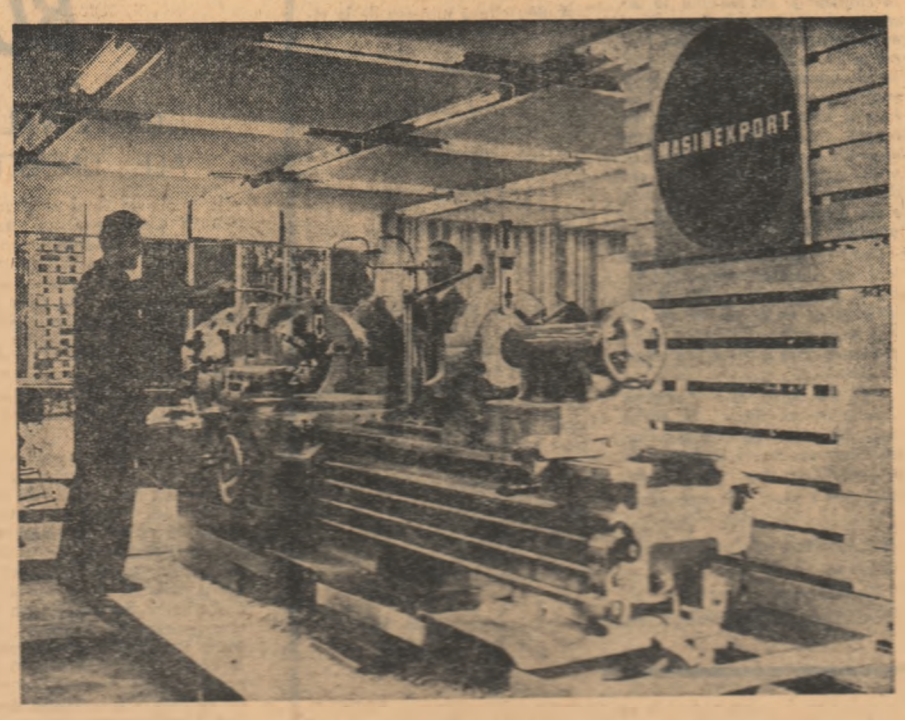

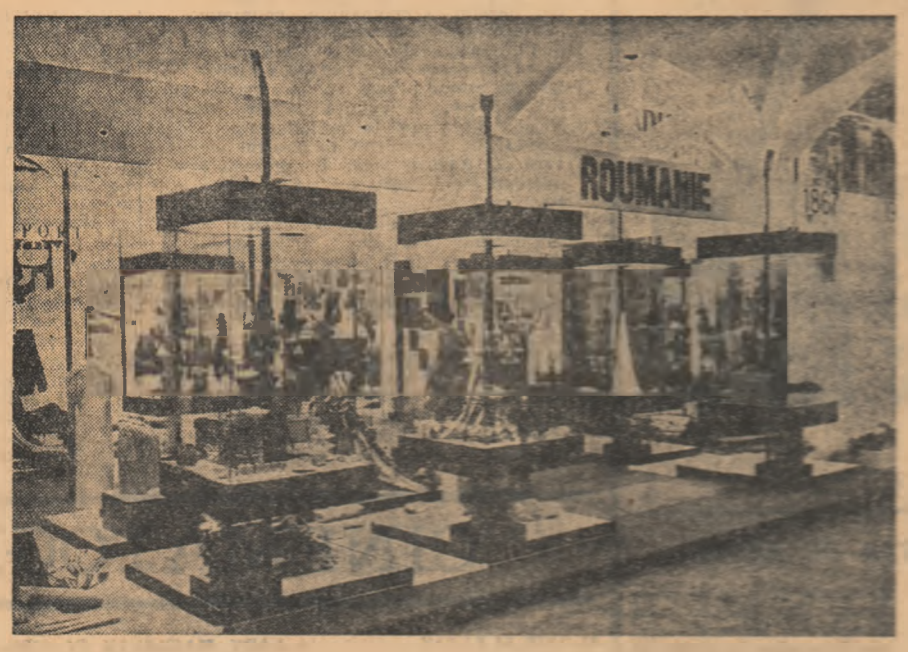

Progresele obținute în economia noastră națională permit participarea tot mai amplă a României la schimbul internațional de bunuri materiale şi spirituale. Edificatoare în acest sens este şi prezența tot mai activă a țării noastre la tîrgurile şi expozițiile internaționale. Apelînd la memoria peliculei fotografice vă prezentăm imagini de la doua asemenea manifestări din ultimele luni. În fotografia de sus: aspect al pavilionului românesc la Tîrgul internațional de la Poznan. În fotografia de jos: standul pavilionului românesc în cadrul Tîrgului Parisului.

● *LA TOKIO are loc în prezent cel de-al 7-lea Congres internațional de biochimie, cu participarea a peste 4 000 de oameni de ştiință din 52 de țări ale lumii. Din România participă o delegație alcătuită din conf. dr. Claude Nicolau, directorul Centrului de radiobiologie şi biologie moleculară, şeful delegației, Ernest Thomas, cercetător principal la același centru, Leonid Ababei, profesor la I.M.F. Iaşi, şi Dumitru Florea Ion, conferențiar la Facultatea de biologie din Bucureşti.*

Luni a fost prezentat referatul oamenilor de ştiință români — Ernest Thomas, Cristea Al. şi Claude Nicolau — care a fost primit cu un interes deosebit.

Ultimatum la Bukavu

Refuzînd să ia în considerare cele două ultimatumuri lansate succesiv de Jean Schramme, şeful mercenarilor rebeli, preşedintele congolez Mobutu a ordonat unităților armatei naționale să-şi continue înaintarea spre Bukavu, pentru a-i încercui pe mercenari.

Postul de radio Bukavu, aflat în mîinile mercenarilor, transmite continuu, printre scurte programe de muzică, comunicate amenințătoare în care menționează că toate drumurile care duc spre această localitate au fost minate. Nu se ştie dacă este vorba de o situație reală sau de o simplă amenințare a mercenarilor încolțiți, apreciază corespondenții de presă. În orice caz postul de radio Kinshasa a anunțat duminică că trupele armatei naționale congoleze se află foarte aproape de Bukavu, în care urmează să pătrundă în curînd. Totodată, a menționat postul de radio citat, o mare parte a populației din localitate ca şi din împrejurimi a părăsit orașul pentru a se alătura unităților congoleze.

★

Andre Assouman, primarul orașului Lumumbashi, capitala importantei provincii congoleze Katanga, a fost demis din funcțiile sale, pentru incapacitate, s-a anunțat duminică la Kinshasa. În locul său a fost numit Company Liman, fost comisar al districtului Kamina.

Corespondentul la Salisbury al ziarului britanic „Daily Telegraph" anunță că forțele de securitate şi agenți ai serviciilor secrete ale R.S.A., Rhodesiei şi statului Botswana desfăşoară operațiuni comune împotriva detaşamentelor de patrioți africani ce acționează pe teritoriile R.S.A. şi Rhodesiei. După cum relatează ziarul, grupul de patrioți africani, care la începutul acestei luni a declanşat ofensiva în Rhodesia, pe valea fluviului Zambezi, ar fi doar o parte din efectivul de patrioți gata de luptă în aceste țări.

Spirala

Prost semestru — şi, fără îndoială, prost an — pentru materiile prime". Aceasta este concluzia săptămînalului JEUNE AFRIQUE, după ce un grup de experți şi-au publicat studiile privind evoluția prețurilor la materiile prime în primul semestru al anului 1967, comparativ cu aceeaşi perioadă a anului trecut. Luînd ca bază primele şase luni ale anului 1966, în primul semestru al acestui an prețul materiilor prime a continuat, în ansamblu, să se diminueze. Astfel, la cupru au fost înregistrate prețuri medii cu 40 la sută mai joase, la plumb cu peste 20 la sută, la zahăr brut cu mai mult de 15 la sută, la cositor cu circa 10 la sută. Şi lista ar putea fi continuată, completînd-o cu alte produse care fac în general obiectul exporturilor țărilor în curs de dezvoltare. Deşi pe ansamblu se poate vorbi de o intensificare a volumului exporturilor de materii prime, în ceea ce priveşte valoarea lor, per-unitate, este cu mult sub nivelul nu numai al anului trecut, ci şi al anilor anteriori. Cuprul a fost vîndut în acest an la un preț cu 72 la sută sub cel al anului 1962, iar zincul cu 45 la sută.

Cum este normal, această situație stimeşte îngrijorarea multora din țările în curs de dezvoltare, care nu reuşesc cu sporurile exportate de la un an la altul să-şi acopere nici cotele anuale de amortizare a datoriilor externe. Deşi fostele metropole fac mare zarvă în jurul ajutorului pe care-l acordă „lumii a treia", statisticile O.N.U. indică creşterea decalajului între statele subdezvoltate şi cele industriale. Potrivit unor calcule ale O.N.U., în cinci ani venitul pe cap de locuitor în țările industriale capitaliste a crescut cu 60 de dolari pe an, în timp ce în țările în curs de dezvoltare cu numai doi dolari. Una din cauzele principale ale acestei situații este practica „foarfecei prețurilor" (prin care se înțelege scăderea prețurilor la materiile prime exportate de țările în curs de dezvoltare şi sporirea prețurilor produselor importate de aceste state din țările puternic industrializate). Datorită acestei „metode", țările în curs de dezvoltare pierd anual 14—16 miliarde de dolari.

Încercînd să înlăture cel puțin parțial o asemenea situație, Institutul de pregătire şi de cercetare al O.N.U. a studiat un proiect de plan mondial menit să contribuie la eliminarea subdezvoltării. Potrivit acestui plan, elaborat pe o perioadă de 45 de ani în două etape, se preconizează o intensificare a investițiilor, care să atingă 27 la sută din venitul național al țărilor asistate. Deşi planul a întrunit aprobarea unor state din Africa, America Latină şi Asia, sînt totuşi cercuri care solicită ca în afara acestui program să se adopte şi alte măsuri. Aceste cercuri consideră că „spirala subdezvoltării nu va mai continua să se lungească" (JEUNE AFRIQUE) decît atunci, cînd, din comerțul internațional vor dispare practicile discriminatorii, cînd schimburile se vor face pe baza cooperării între parteneri egali, fiecare putînd să-şi fructifice potențele economice în conformitate cu propriile interese. În lumina acestor deziderate, un rol important îl poate juca proiectata conferință mondială pentru comerț şi dezvoltare convocată pentru anul viitor la New Delhi şi a cărei pregătire se află, printre altele, pe agenda actualei sesiuni a Consiliului U.N.C.T.A.D. de la Geneva.

IOAN TIMOFTE

DIN VIAȚA TINERETULUI LUMII

Gaula

Dintr-o amplă corespondență din Mozambic publicată de cotidianul elvețian NEUE ZÜRCHER ZEITUNG aflăm, printre altele, amănunte interesante despre tinerii mozambicani care acționează împotriva dominației coloniale portugheze.

În fiecare zi, zeci de tineri membri ai Frontului de Eliberare din Mozambic (Frelimo) ajung, strecurîndu-se printre cordoanele de militari şi jandarmi portughezi, în partea de nord a provinciei Kabu Delgado unde se îndreaptă spre localitatea Gaula. Aici, într-o fostă vilă a unui mare latifundiar portughez, azi plecat, este instalat comandamentul centrului de instructaj militar al forțelor patriotice mozambicane. Tinerii vin aici să se pregătească în vederea luptei cu arma în mînă împotriva colonialiştilor, a corpului expeditionar portughez.

Pe vremea negustorilor de sclavi, Gaula era un fel de nod de circulație în drumul traficului cu sclavi. Sute de caravane ale traficanților de oameni treceau pe acolo, coloanele de sclavi negri, țintuiți în lanțuri, se scurgeau în drum spre portul Bagamayo unde erau încărcați pe vapoare cu destinația America. De altfel, localitatea Gaula îşi trage numele tocmai de la aceste antecedente istorice. Gaula este în limba localnicilor un strigat de durere şi luptă care s-ar putea traduce prin „destul cu suferința!" Coincidență sau nu, Gaula exprimă de fapt, simbolic şi realitățile Mozambicului şi năzuințele tinerilor ce vin aici să-şi desăvîrşească pregătirea în lupta de eliberare.

Sub administrația portugheză mica localitate a fost un centru administrativ şters. Puțini erau cei care veneau aici din alte provincii. Astăzi, Gaula a ieşit din anonimat. Ea se găseşte în interiorul uneia din cele patru provincii controlate de forțele patriotice (în afara de Kabu Delgadu, aceste forțe controlează şi provinciile Pomba, Bendulun şi Sadaon).

La centrul de instrucție din Gaula, pe unde au trecut pînă acum cel puțin 3000 de tineri, se învață mînuirea armelor. Instrucția se face cu puşti de lemn, deoarece adevăratele puşti sînt rezervate combatanților aflați la posturile de luptă. În mod special tinerii deprind aci tehnica ambuscadelor şi a luptelor corp la corp. La sfîrşitul fiecărei perioade de instrucție, care nu depăşeşte două luni, părăsesc tabăra aproximativ 300 de soldați bine instruiți.

Potrivit aprecierilor autorităților portugheze, armata de liberare mozambicană numără cel puțin 12 000 de luptători instruiți, în marea lor majoritate tineri. Corespondentul ziarului elvețian citat afirmă că „ofițerii portughezi sînt neliniştiți şi chiar îngroziți de pregătirea excelentă pe care o au luptătorii de guerilă mozambicani".

...În fiecare zi, zeci de tineri se îndreaptă spre o mică localitate din provincia Kabu Delgado-Gaula, localitate ale cărei nume semnifică suferința şi lupta, simbolizînd azi curajul tinerilor mozambicani în lupta împotriva oprimării coloniale.

E. R.

● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT

ŞAHINŞAHUL IRANULUI, Reza Pahlavi Aryamehr, a plecat ieri într-o vizită oficială în Statele Unite. În cursul şederii sale la Washington, Şahinşahul va avea convorbiri cu preşedintele Johnson.

DUPĂ CUM SE ANUNȚĂ din Lisabona, în Portugalia au avut loc recent noi arestări în rîndul adversarilor regimului. Au fost arestați mai mulți muncitori din orașele Joao de Madeira, Mariani-Grande şi Algarvi, precum şi un grup de fermieri, studenți şi muncitori din Oporto.

ÎNALTUL COMISAR BRITANIC la Lagos, David Hunt, a fost rechemat de urgență la Londra în vederea unor consultări în legătură cu actuala situație din Nigeria, anunță un comunicat al ministerului Commonwealthului al Marii Britanii.

ÎN URMA UNOR PLOI torențiale rîul Juma s-a revărsat, inundînd peste 70 de sate aflate în apropiere de capitala Indiei, Delhi. După cum menționează agenția Reuter, peste 40 000 de persoane au rămas fără adăpost în urma acestor inundații. Autoritățile locale au adoptat măsuri pentru evacuarea populației din regiunea sinistrată.

LA 26 AUGUST, la Veneția se va deschide cel de-al 28-lea festival cinematografic. Festivalul va dura pînă la 8 septembrie.

ÎN COMUNICATUL cu privire la vizita întreprinsă în Siria de delegația economică iugoslavă condusă de Vasil Grivcev, secretar federal pentru comerț exterior, se arată că în cursul convorbirilor iugoslavo-siriene a fost examinată colaborarea dintre cele două țări în domeniul economic. Părțile — se spune în comunicat — au examinat, de asemenea, măsurile care urmează a fi luate în scopul sporirii volumului schimburilor de mărfuri, dezvoltării în continuare a colaborării tehnico-ştiințifice dintre cele două țări, precum şi posibilitățile construirii în comun a unor obiective economice.

Delegația a părăsit duminică Damascul îndreptîndu-se spre Amman.

CU PRILEJUL „Zilei Constituției" (20 august), Pal Losonczi, preşedintele Consiliului Prezidențial al R. P. Ungare, a rostit o cuvîntare radio-televizată, în care a relevat succesele obținute în ultimii ani de poporul ungar în construcția socialistă a țării. În numeroase alte regiuni ale R. P. Ungare au avut loc mitinguri, la care au luat cuvîntul conducători de partid şi de stat.

ÎNCEPÎND DIN ANUL 1960, în Anglia nu a fost nici un an în care să nu se fi produs o creştere a prețurilor, scrie ziarul „Financial Times". Creşterea minimă a prețurilor a fost de 2 la sută într-un an, iar maximă — cea din 1965 — de 5 la sută. După cum reese din prognozele Institutului național de cercetări economice şi sociale din Londra, creşterea prețurilor în a doua jumătate a acestui an va fi de 3 la sută, iar în anul următor de 2 la sută. Potrivit aprecierilor ziarului „Financial Times", prognosticurile institutului pot fi considerate ca minimale.

GUVERNUL Republicii Sud-Africane a ordonat întărirea unităților armate şi de poliție din regiunile situate de-a lungul frontierei dintre R.S.A. şi Rhodesia. După cum se anunță din Johannesburg, această hotărîre a guvernului R.S.A. a fost adoptată în urma intensificării luptei armate a patrioților Zimbabwe împotriva autorităților rasiste din Rhodesia. Cercurile guvernante din R.S.A. sînt îngrijorate că lupta de eliberare națională din Rhodesia ar putea să se extindă şi în R.S.A.

GREVA MUNCITORILOR PORTUARI din El-Ferrol din nord-vestul Spaniei, a intrat în cea de-a doua săptămînă, anunță agenția L'Union Française d'Information. Greviştii revendică majorarea salariilor şi îmbunătățirea condițiilor de muncă. Greva a paralizat lucrările de încărcare-descărcare la navele aflate în rada portului.

Revendicări privind majorarea salariului şi îmbunătățirea condițiilor de muncă au formulat, de asemenea, şi docherii din portul La Corunna.

O PUTERNICĂ furtună s-a abătut duminică asupra regiunii de nord-vest a Italiei, provocînd mari inundații. La Milano şi în alte localități din apropiere, mai de zilele au fost deteriorate. Circulația feroviară dintre numeroase localități ale Italiei a fost întreruptă.

DUPĂ SOSIREA la Tunis, într-o vizită oficială de 24 de ore, regele Hussein al Iordaniei a avut duminică seara o prima întrevedere cu preşedintele Burghiba.

După cum se ştie, regele Hussein se află într-un tumeu de 10 zile în țările din nordul Africii şi ale Orientului Apropiat, în vederea discutării măsurilor pentru lichidarea urmărilor conflictului arabo-israelian.

CORESPONDENTUL DIN JOHANNESBURG al ziarului britanic „Daily Telegraph" anunță că în R.S.A. au început din nou recrutările trimiterii de mercenari albi în vederea trimiterii lor în Congo, în ajutorul mercenarilor din localitatea Bukavu, care au declanşat acțiunea împotriva guvernului preşedintelui Mobutu. De această dată, precizează corespondentul, recrutările numai au loc, ca pînă acum, prin intermediul unor birouri oficiale, ci în secret.

Noi ciocniri la Aden

În cursul ultimelor zile acțiunile inițiate de patrioții arabi au căpătat o vigoare deosebită, transmite din Aden corespondentul agenției FRANCE PRESSE. Violente schimburi de focuri au fost înregistrate în cursul nopții de duminică. Cele mai puternice ciocniri s-au înregistrat în cartierele din apropiere Crater şi Maalla, situate la limita deșertului şi considerate de către trupele britanice ca locuri extrem de primejdioase. Totodată, precizează agențiile de presă, aici s-au înregistrat în ultimul timp numeroase atacuri lansate asupra convoaielor motorizate britanice.

Intensitatea acestor acțiuni au determinat autoritățile engleze să ia „măsuri draconice de securitate", după cum scrie corespondentul agenției citate. Nici un militar britanic, şi cu atît mai puțin o persoană civilă, nu are voie să circule singură într-un automobil sau un alt mijloc personal de transport, nici măcar în timpul zilei. Măsura este valabilă şi pentru Aden, unde securitatea militarilor şi funcționarilor englezi pare mai puțin asigurată ca oriunde: în plin centru al capitalei, trei ofițeri britanici au fost ucişi în urma unor ciocniri cu patrioții arabi.

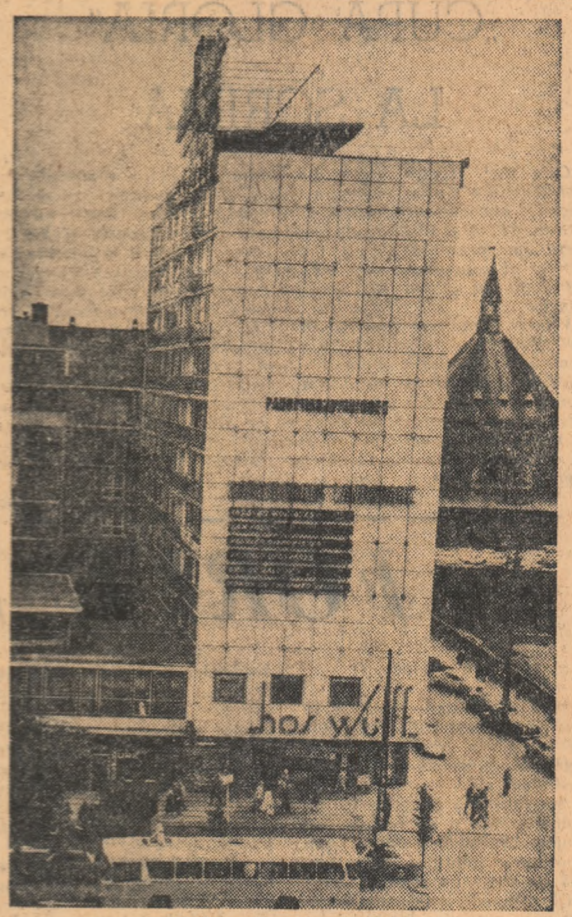

Vedere din Copenhaga

Frămîntări în Nicaragua

Ştirile care sosesc zilnic din Nicaragua se referă mai ales la două chestiuni: creşterea costului vieții şi intensificarea opoziției față de regimul dictatorial. De fapt, aceste probleme sînt strîns legate între ele şi amîndouă constituie rezultatul situației create în țară în timpul „domniei" clanului Somoza.

Primul reprezentant al acestei familii, Anastazio Somoza — asasinat în 1956 — a guvernat țara ca pe o moşie proprie timp de 23 de ani. El a acumulat o avere estimată la 200 milioane dolari, incluzînd, printre altele, o rafinărie de zahăr, o fabrică de ciment, una de prelucrare a bumbacului, plantații de bumbac, cafea, zahăr, cele mai fertile pămînturi, ziare, postul de televiziune al țării, un post de radio, o firmă de transporturi aeriene, alta de navigație maritimă şi multe altele.

Toate acestea, împreună cu fotoliul prezidențial, au revenit fiului lui Anastasio, Luis Somoza, secondat de fratele său Anastasio Somoza jr. În 1963 — lovitură de teatru — Luis acceptă ca în țară să aibă loc alegeri. Învingător iese candidatul oficial, un oarecare Reneé Schick. Atunci s-a vorbit de „sfîrşitul domniei dinastiei Somoza", de „începutul unei ere democrate" etc. În realitate însă, nu era vorba decît de un truc. „Alegerile" au fost organizate pentru ca Nicaragua (de fapt, guvernanții de la Managua) să poată beneficia de fondurile „Alianței pentru progres". Schick era doar omul de paie al Somozilor, care continuau să conducă din umbră treburile țării în folosul lor.

În primăvara această, după cum se ştie, cel de-al treilea Somoza, Anastasio jr. „s-a ales" preşedinte. În ce condiții s-au desfăşurat aceste aşa-zise alegeri, presa a relatat la vremea respectivă. Amintim că la un miting al opoziției din Managua intervenția militarilor din Garda națională s-a soldat cu 60 de morți şi peste 100 de răniți. „Violența şi frauda sînt arme folosite aproape deschis de către putere" — scria LE MONDE" referindu-se la anularea celor 150 000 de înscrişi pe listele electorale ale partidului conservator, susținător al opoziției.

Astăzi, după ce „dinastia" conducătoare a acumulat timp de 35 de ani averi fabuloase, observatorii remarcă starea precară a economiei țării, situația grea a celor 1 700 000 locuitori. Economia este controlată aproape în întregime de monopolurile străine. Potrivit ziarului nicaraguaian de opoziție, ORIENTACION POPULAR, 77,5 la sută din populația țării este analfabetă. Asistența medicală este aproape inexistentă. Peste 100 de deținuți politici se află în spatele gratiilor, orice urmă de libertate a organizațiilor de masă sau a sindicatelor a fost suprimată. Zilele trecute o comisie de anchetă a informat că în ultimul timp costul vieții în țară a crescut cu 13,2 la sută, cele mai mari creşteri înregistrîndu-se la articolele de primă necesitate, în special la alimente, îmbrăcăminte şi combustibil.

Această situație, precum şi teroarea instituită în țară, au determinat dezvoltarea unei puternice mişcări de opoziție atît în oraşe cît şi în regiunile agricole. Această opoziție ia, uneori, forma unor acțiuni armate împotriva aparatului represiv al dictaturii. În ultimele zile — după cum comunică Serviciile militare de la Managua — au avut loc numeroase ciocniri între patrioți şi trupele guvernamentale. Bineînțeles, în afară de asemenea acțiuni, trebuie să se ia în considerare şi opoziția tot mai puternică a unor cercuri politice ostile lui Somoza, aşa cum s-a văzut, de pildă, cu prilejul ultimelor alegeri.

ION D. GOIA

Încheierea Conferinței de la Bagdad

Conferința miniştrilor economiei, finanțelor şi petrolului ai țărilor arabe, care s-a ținut la Bagdad timp de şase zile, şi-a încheiat lucrările duminică seara. Un comunicat dat publicității la încheierea lucrărilor menționează că în cursul dezbaterilor, miniştrii participanți s-au declarat în unanimitate de acord cu o serie de „recomandări pozitive menite să ducă la luarea de măsuri eficiente pentru soluționarea situației create în Orientul Mijlociu după conflictul militar izraeliano-arab". Aceste recomandări, precizează comunicatul, urmează să fie supuse discutării miniştrilor de externe arabi care se vor reuni la Khartum, începînd din 26 august a.c.

REDACȚIA ŞI ADMINISTRAȚIA: Bucureşti, Piața „Scînteii". Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituții. Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".